

Šola, šola...

pričelo se je novo šolsko leto. Po dvomesečnih počitnicah bodo učenci spet zasedli šolske klopi, zabavo in razvedrilo bosta zamenjala delo in učenje.

Taka sprememba pa zahteva postopno prilagajevanje, saj je dosti otrok, ki za prilagoditev novemu režimu potrebujejo dalj časa. Zaradi tega se dogaja, da dobivajo mnogi otroci v prvih dneh šolskega leta slabe ocene, od tega pa večkrat zavisi uspeh celega leta.

Učenci se morajo na pričetku novega šolskega leta dobro pripraviti. Predvsem morajo nakupiti knjige, priročnike, zvezke, sredstva za tehnični pouk itd. V nekaterih šolah so za to poskrbele dijaške zadruge in tako razbremenile starše. Velika šol pa je to delo prepustila staršem in otrokom samim.

Razumljivo je, da je povzet z vzgojiteljem o nabavi šolskih knjig potreben, šola pa bi naj izdala tudi spisek priročnikov za vse razrede.

Če knjig in ostalega pribora ne kupite pravočasno, se lahko zgodi, da jih bodo razprodali. Med čakanjem na novo pošiljko pa učenci ne bodo mogli normalno delati. Šolarji si morajo urediti tudi svoj delovni kotiček, svoje delovno mesto. Tam morajo najti prostor tako za nove kakor tudi za stare knjige, saj bodo le-te še nekaj časa potrebovali.

Na pričetku pouka se morajo učenci navaditi na pravočasno vstajanje, ki pričetku pouka najbolj ustreza. V dnevni urnik je treba poleg igre in zabave počasi vnašati tudi čas za učenje. V začetku uro na dan, pozneje več. Ponoviti je treba najvažnejšo snov iz preteklega leta. To velja predvsem za matematiko, jezike in druge predmete, ki so od leta do leta povezani. Tako bodo šolarji osvežili že pridobljeno znanje, lažje pa bodo tudi razumeli novo snov; delu se bodo privadili, okrepijo bodo voljo do dela in spomin.

Tudi listanje po novih šolskih knjigah je koristno, ker učenec pri tem vidi kakšno snov lahko pričakuje v novem šolskem letu. Mnogo uspehov!

(Po Press-servisu) — jr

III. festival narodno zabavne glasbe Slovenije

Na razpis se je za III. festival prijavilo 55 ansamblov narodno-zabavne glasbe iz vseh krajev Slovenije in dva iz zamejstva. Na avdicijah je izbirna komisija izločila 20 ansamblov, ki po kvaliteti niso izpolnjevali kriterijev za nastop na festivalu. Naknadno je en ansambel odpovedal udeležbo, dva ansambla pa sta odpovedala zadnji dan.

Tako je prvi festivalni večer v petek, 27. avgusta, nastopilo le 14 ansamblov. Po mnenju strokovne komisije je bila njihova kvaliteta vsaj za 50 odstotkov boljša od lanske. Po kvaliteti je izstopal Tržaški narodni ansambel, ki so ga pa za finalni večer izbrali novinarji — sodelujoči na festivalu. Strokovna komisija je nato odločila, da se iz prvega večera uvrsti v finale naslednjih 7 ansamblov: Ottavia Brajka iz Izole, Franceta Flereta iz Doba pri Domžalah, instrumentalni kvintet »Gorenjci« iz Radovljice, Bratje Kovačič iz Maribora, Kranjski instrumentalni ansambel iz Kranja, Francija Lipičnika iz Zagorja ob Savi in Toneta Zagarja iz Ljubljane Polje, Glede na odločitev prireditelja je en ansambel za finale izbralo na osnovi glasovnic še občinstvo. Nepričakovano je bil to ansambel »Dobovskih pet« iz Dobove pri Brežicah, ki je bil po glasbeni kvaliteti bolj slab, vendar je občinstvo navdušila 10-letna pevka Stanka Kežman s prisrčno pesmico »Mamica«. Tako se je iz prvega večera uvrstilo 9 ansamblov v finalni del.

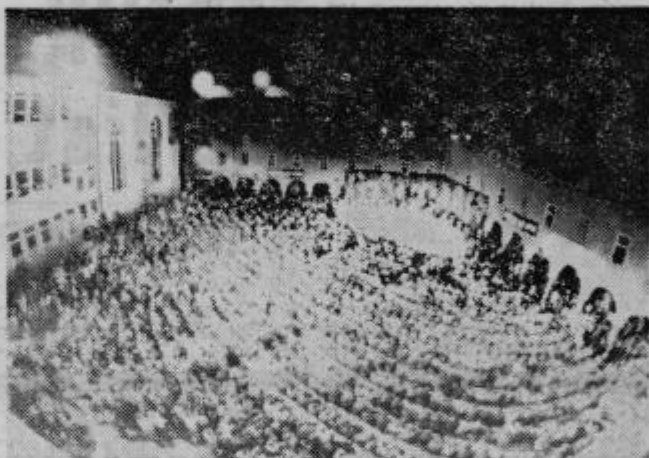
Drugi festivalni večer v soboto, 28. avgusta, je nastopilo vseh 17 prijavljenih ansamblov. Strokovna komisija je izbrala za finale prav tako 7 ansamblov, in to: Vikija Ašiča iz Celja, Lojzeta Hledeta iz Števerjana pri Gorici v Italiji, Janeza Mahkoviča iz Zagorja ob Savi, Rudija Marondija iz Kranja, Rudija Mohorka iz Ptujja, Jožeta Saleja iz Velenja in ansambel »Viški fantje« iz Ljubljane. Občinstvo je izbralo za finale kvaliteten ansambel »Odmev« iz Lukovice; večina sodelujočih novinarjev pa se je odločila za ansambel »Vlačovnik« iz Šoštanjja, to pa zaradi posebnosti, saj v an-

samblu nastopa kar 5 Vlačovnikovih — oče, mati, hčerka in dva sinova. Tako se je tudi drugi večer uvrstilo 9 ansamblov v finalni del festivala.

V nedeljo zvečer se je v finalu zvrstilo 18 ansamblov. Vsak je ponovil obe melodiji, s katerima se je pred-

je prejel tudi posebno nagrado za ansambel iz zamejstva.

Posebno zanimivo je bilo pri štetju glasovnic občinstva za najvišjo nagrado 2500 din za melodijo, ki je bila občinstvu najbolj všeč. Od 425 pravilno izpolnjenih glasovnic je dobila največ,

Samostansko dvorišče je bilo vse festivalne dni polno

stabil občinstvu prvi ali drugi večer. Obe strokovni komisiji in komisija za štetje glasovnic občinstva sta imeli precej dela, predno so razdelili razpisane nagrade.

Največ nagrad je pobral Tržaški narodni ansambel iz Trsta, ki je prejel nagrado za najboljšo vokalno izvedbo s pevkama Ljubo Berce-Košuta in Nerino Pelicon, nagrado za najboljšo melodijo za pesem »Ljubit je sl'dko«, ki je prejela tudi nagrado za najboljšo besedilo v narečju, in posebno nagrado za ansamble iz zamejstva. Skupna vsota vseh štirih nagrad Tržaškemu narodnemu ansamblu znaša 6500 dinarjev.

Nagrado za najboljšo instrumentalno izvedbo v kvintetu je strokovna komisija podelila ansamblu Jožeta Saleja iz Velenja za skladbo »Vesela trobenta«.

Nagrado 1000 dinarjev za najboljšo instrumentalno izvedbo v triu pa sta si enakopravno delila na pol ansambel Ottavia Brajka iz Izole in Franceta Flereta iz Doba pri Domžalah.

Nagrado za najboljšo besedilo je komisija prisodila avtorju pesmi »Dve pismi« Ivana Malavašiča — v interpretaciji ansambla Lojzeta Hledeta; ta ansambel

to je 106 glasov, melodija »Zagamo ga, žingamo ga« v izvedbi ansambla Toneta Zagarja iz Ljubljane in s tem tudi nagrado. Pesem »Mamica« v izvedbi ansambla »Dobovskih pet« pa je dobila 103 glasove; medtem je tretje uvrščena melodija »Pomladni spomini« v izvedbi ansambla »Odmev« dobila le 23 glasov, ostale melodije pa so dobile od 1 do 21 glasov, nobenega glasu pa občinstvo ni dalo le 4 melodijam. Zaradi takega izida glasovanja se je organizator festivala — Radio Ptuj — odločil podeliti še posebno nagrado 1000 dinarjev drugo uvrščeni pesmici (Nadaljevanje na zadnji strani)

Festivalu na rob

Ptujski festival narodno zabavne glasbe je torej za nami. Nagrade so razdeljene, ansambli so se razšli in festivalski prostor dobiva svojo vsakdanjo podobo.

Prireditelji so vsekakor veliki optimisti, ker verujejo v času zadnjih dni avgusta v zanesljivo lepo vreme. Letos so imeli boljše srečo kot lani, ko jim je vreme zagodilo sredi festivala. Za letošnji dober potek festivala gre poleg skoraj brezhibne organizacije zahvala predvsem vremenu. Obiskovalci, ki so sedeli na prostoru D so v poznih nočnih urah večkrat obračali glave proti visokim nezasteklenim oknom v ozadju, od koder je tako hladno pihalo.

Kar se vremena tiče, bi bilo koristno, če bi prireditelji razmislili o novem terminu festivala. Najbrž bi bil začetek avgusta zaradi stalnejšega vremena in toplejših noči primernejši čas, kot pa njegov konec.

Še nekaj besed o dolžini programa. Prvi večer je trajal program nad tri ure, drugi večer nad tri ure in tri četrti in tretji večer celo nad štiri ure. Zdi se, da je program, če je daljši kot tri ure, zgrešena zadeva. Za obiskovalca, ki sedi nad tri ure nepremično na svojem sedežu, je to velika fiziološka obremenitev. Najbrž bi bilo treba zmanjšati število nastopajočih ansamblov na okrog dvanajst, če je na programu še netekmovalni del oziroma le-tega prilagoditi maksimalni dolžini programa. Program tretjega dne (v nedeljo) bi se lahko začel uro ali dve prej in se tudi prej končal, ker mora največji del obiskovalcev naslednje jutro zgodaj na delo.

Zdi se nadalje, da bi lahko bil predtekmovalni filter kvalitete skladb in izvedb nekaj gostejši. Narodnozabavne glasbe je vsepovsod mogoče slišati več kot dovolj, zato pričakuje obiskovalec na festivalu te glasbe že primerno kvaliteto. Ta misel se seveda ne nanaša samo na ptujski festival, temveč tudi na vse druge, od Splita, Opatije, Krapine dalje.

Na splošno pa velja, da se je naš ptujski festival afirmiral. Upamo, da bodo prireditelji uvideli dobronamernost teh naših pripomb.

VREME

do nedelje, 12. sept. 1971
Polna luna bo v nedeljo, 5. septembra, ob 5.03.

Napoved: bo spremenljivo vreme z ohlajtvi na 18 st. C. Nevarnost večjega neurja predvsem nad prostorom Dravskega polja in Halož. Vmes obdobja lepega vremena.

Alojz Cestnik

Opozorilo, ki je vredno upoštevanja

Danes je čas hitrega tempa življenja in istočasno hitrejšega razvoja motorizacije in mehanizacije. To občutimo vsi tisti, ki se vsakodnevno pojavljamo na cesti in opazujemo divje gibanje jeklenih konjev na cestah. Človek je z dneva v dan manj varen na cesti. Seveda le, če se ne drži prometnih pravil, ki jih piše osebna varnost posameznika, soudeleženca v prometu in pravil, ki jih piše human odnos na cesti do sovoznika.

O tem smo se pogovarjali z namestnikom komandirja ptujske postaje milice, tovarišem Divjakom, ki je med drugim dejal:

«Vse gostejši promet na naših cestah, sploh sedaj, ko gre sezona h kraju in se turisti večinoma že vračajo domov, je preec problem tudi na našem območju. Predvsem so zelo ogroženi pešci in kolesarji, ki jih tuji avtomobilisti kaj malo upoštevajo. Več primerov smo imeli na našem območju, ko so celo otroci glavni povzročitelji prometnih nesreč. Proti temu se borimo, kolikor se le da, vendar brez sodelovanja širšega kroga občanov ne bomo mogli kaj več napraviti. Stari vse premalo vzgajajo doma otroke v prometni varnosti, ne poučujejo jih, kako naj se obnašajo na cesti v svojo varnost in v varnost drugih. Prav tako je v šoli. Mislim, da bi bilo kar v redu, če bi v osnovnih šolah, tudi v nižjih razredih, uvedli ob-

vezen učni predmet, ki bi se nanašal na poučevanje o varnosti v prometu. Ta predmet, mislim, bi bil prav tako važen, kot je to na primer matematika in bi prav tako vplival na učni uspeh. Kaj nam, recimo, pomaga, da je nek otrok v šoli odličnjak, vendar o najosnovnejših prometnih predpisih nima niti pojma? Dober uspeh ne pomaga, kajti če se bo tak otrok pojavil na cesti bodisi kot kolesar, bodisi kot pešec, brez poznavanja prometnih predpisov ga bo čakala tam ali večna pohabljenost ali v najhujših primerih celo smrt. Mislim, da smo v tej smeri vse premalo napravili.»

O teh besedah velja razmisliti in opozoriti predvsem starše otrok, ki se vozijo v oddaljene kraje s kolesi ali hodijo peš po glavnih prometnih cestah. Otroci, ki so komaj pričeli šolo, so najbolj izpostavljeni nevarnostim v prometu, istočasno pa nesposobni treznega razsojanja, lahko zaidejo pod kolesa, ki danes tolikanj požrešno ugašajo včasih zelo mlada življenja. V črni knjigi prometnih nesreč jih je zapisanih nič koliko, katerih glavni povzročitelji so bili otroci. Zato opozarjamo starše otrok, ki so izpostavljeni nevarnostim na cesti, da si za vzgojo otroka vzamejo vsak dan vsaj toliko časa, da ga poučijo, kako naj hodi po cesti, kako naj se izogiba, ka-

ko naj prečka cesto, skratka, naj mu dajo osnovni pouk o tem, kako naj skrbi za lastno varnost. Z malo truda bodo lahko veliko dosegli in dali otroku večiko več, kot šola, ker bo starše otrok bolj poslušal, kakor svojega vzgojitelja. Mislim, da so starši dolžni dati ta pouk svojim otrokom, če hočejo, da njihovi otroci ne bodo končali pod kolesi avtomobila.

-FK-

TEDNIK, vaš list

KOLESARSKA DIRKA V PTUJU

V soboto je iz Ptuja krenila 23. mednarodna kolesarska dirka »po Sloveniji in Hrvaški«, v kateri je sodelovalo 42 vozačev iz Avstrije, Madžarske in Jugoslavije.

Uvodna etapa je bila zjutraj na progi Ptuj — Borl — Ptuj ekipno na kronometer, na kateri je na 23 km dolgi progi zmagala ekipa Rog I (v postavi Rudi Valenčič, Jože Valenčič, Pavel Valenčič in Janez Zakotnik) v času 29:40,8 s povprečno hi-

Vse se v fazi razgovorov in dogovorov. Ali bi novi kliring, ki se vsi zanj navdušujejo, rešil vse probleme?

Stabilizacijske ukrepe zveznega izvršnega sveta je sprejela naša skupnost torej enoglasno v prepričanju, da je to edina pot iz trenutne gospodarske situacije, ki bi, če bi trajala dalje časa pomenila samo slabo.

Po zadnjih podatkih SDK je porasla industrijska proizvodnja v prvih sedmih mesecih letošnjega leta za 11,4 odst., kar mnogi ocenjujejo kot »pregreto«. Istočasno se je povečal uvoz za 26 odst. glede na isto obdobje lanskega leta, medtem ko se je povečal izvoz le za 4 odst. Na prvi pogled je vidna razlika med uvozom in izvozom.

Istočasno rastejo zaloge in so znašale konec marca nekaj nad 78 milijard di-

narjev. Zaloge materiala bilo za nad 27 milijard, dokončane proizvode 16, gotovega blaga pa za milijard. Vrednost zalogo zelo visoka, posebej če primerjamo z dohodkom skladi v preteklem letu. 1970. letu je šlo za osebi dohodek nad 98 milijard narjev, v sklade pa manj 20 milijard.

V prvih sedmih mesecih letošnjega leta so glede na isti čas lani cene blaga drobno porasle za 13,4 odst. življenjski stroški za stroški prehrane celo za 11 odst. Prehrana v gostinjskih obratih pa se je podražila celo za eno petino glede na lanskoletni julij. Vzporedno s tem so porasli prejemniki prebivalstva za 34 odst. to osebni dohodki v prvih sedmih mesecih letošnjega leta so bili za 26 odst. višji kot v istem času lani, drugi osebni prejemki pa celo za 41 odst.

Takšno gibanje gospodarskih tokov je prispevalo k hitrejši inflaciji, pomanjkanju denarnih sredstev in likvidnosti. Zadolženost gospodarstva je dosegla v liju letos nad 100 milijard kreditiralo pa je gospodarstvo okrog 80 milijard narjev. V tej situaciji je bilo do zahtev po splošnem kliringu. Ne bi pa smeli zabiti, da smo kliring vedli že dvakrat, vendar brez posebnih rezultatov. Glede na to vprašanje, bi novi kliring bila tista sliše, ki bi enkrat za vse rešil najtežji problem gospodarstva namreč nelikvidnost in pomanjkanje osebni sredstev.

Gospodarstvo trenutno troši, kakor mu to dovoljuje lastne materialne možnosti; zaradi tega je pa tudi do restrikcij v nekaterih oblikah porabe. Te morale biti selektivne, vendar ne tako, da bi zagotavljale privilegije po starem ekstenzivnem konceptu spodarjenja. Selektivna politika bi morala, po ocenah gospodarstvenikov, biti merjena na povečanje produktivnosti dela. Med o važnejšimi nalogami je postavitev investicij, ki so letos julija presegle lani v juliju za 15 odst., čeprav je bilo že takrat mnogo tike, da so prevelike.

Stabilizacijski ukrepi torej v izvajanju. Videti je, da njihovega duha ne vajamo dovolj hitro. Celna zadeva je bolj ali manj fazi pogovarjanja in dovarjanja, tako da lahko čakujemo rezultate sprejetih ukrepov šele v jeseni.

VELIK USPEH PTUJSKIH ATLETOV

MOŠKI PRVI — DEKLETA CETRTE

V prelepem sončnem jutru je Ravne na Koroškem pozdravilo nad 100 mladih atletov, ki so se udeležili IV. kriterija slovenskih mest v atletiki. Po uvodnem ceremonijalu, ko je navzoče pozdravil predsednik domačega kluba — prireditelja in delegat AZS, so s startom pričele prve discipline. Ptujčani so startali odlično, predvsem fantje, dočim so dekleta bila kot ekipa okrnjena, izostala sta dve ključni tekmovalki, ki sta bili določeni za suvanje krogle in met diska.

Doseženi so bili naslednji rezultati:

moški — 100 m: 2. mesto Mramor; 400 m: 1. mesto Stanjko; 1500 m: 1. mesto Zohar, kroglja: 7. mesto Skok, 3000 m: 3. mesto Habjanič, daljina: 6. mesto Mesarič, kopje: 2. mesto Hojnik, višina: 5. mesto Čuček, štafeta 4x100 m: 3. mesto;

ženske — 100 m: 5. mesto Vrabl N., 400 m: 3. mesto Kokot, višina: 2. mesto Poljanšek, daljina: 4. mesto Cestnik, disk: 5. mesto Sikner, kroglja: 6. mesto Habjanič, štafeta 4x100 m: 4. mesto.

Tako so Ptujčani osvojili 2 zlati, 3 srebrne in 6 bronastih medalj ter osvojili lep pokal prireditelja v trajno last.

Ekipni vrstni red je naslednji: moški — Ptuj 50,5 točke, sledijo M. Sobota 43,5, Kamna gorica 41, Koper 40, Ravne in Trbolje 38, Velenje in Tolmin 36 točk.

Ženske — Velenje 34, Tolmin 34, Trbovlje 27, Ptuj 20, Ravne 18, Murska Sobota 14.

Dosežek ptujskih tekmovalcev je temvečji, ker so rezultate dosegli ob marljivem prizadevanju posameznikov, ki še vedno trenirajo v neurejenih okoliščinah in nimajo na voljo urejenih atletskih naprav.

anc

trostjo 44.300 km na uro, sledijo Odred 30:31,8, Graz 30:52,4, Rog II, Budapest, Siporex-Pula, Partizan-Beograd, Posamezniki IIL, Sloga-Varaždin, Zagreb, Posamezniki II, in Posamezniki I. ekipa.

Kolesarje in spremstvo je na Trgu MDB pozdravil predsednik dirke Drago Lanžar, predsednik SO Ptuj Franjo Rebernak in podpredsednik ObZTK Jože Štrafela.

Prvih pet uvrščenih ekip je prejelo nagrade, ki sta jih prispevala Radio Ptuj, pri-

Dokončni zmagovalec dirke po Sloveniji in Hrvaški je ekipa Roga iz Ljubljane v času 23:09,24 pred Partizanom iz Beograda 23:13,14, Oredom iz Ljubljane 23:27,07.

Zmagovalec dirke pa je postal Rudi Valenčič, ki je zmagal v vseh treh etapah.

V 3. najtežji etapi je startalo 43 kolesarjev, na cilj pa jih je privozilo le 30. V tej zadnji etapi je bilo usodno za Kunaverja, ki je z 2. mesta zdrknil na 14., Bedekovič s 3. na 16. in Jože Valenčič s 4. na 27. mesto.

anc

v Slovenski Bistrici bo v nedeljo I. vzhodnoslovenski ženski reli

Priložnost za voznice

AMD Slovenska Bistrica je pripravilo tiskovno konferenco, na kateri so novinarje seznanili s pripravami na I. štajerski ženski reli, ki bo v nedeljo s startom v Slovenski Bistrici.

Predsednik društva Ivan Ferk je najprej pojasnil, kako so prišli na zamisel, da bi pripravili reli za ženske. Za volan osebnih avtomobilov je vedno več voznic, zato je prav, da jim nekdo nudi pokazati vso spretnost, ki jo zahtevajo motorni konjički. Bistriško AMD že več let uspešno prireja razna tekmovanja, nekako »udomačilec« pa so se spretnostne voznice, po sistemu gymkhana in reli. Nekatere članice društva so z velikim uspehom tekmovale v konkurenci moških, zato so v Slovenski Bistrici prišli na zamisel, da bi jim dali posebno priložnost.

Svojo željo so zaupali tudi športnim funkcionarjem AMZ Slovenije, ki so to pozdravili. Izvedeli smo tudi, da bodo že prihodnje leto poskušali prirediti reli, ki bo veljal za slovensko prvenstvo. Pa se povrnimo k nedeljskemu tekmovanju. Start relija bo v Slovenski Bistrici ob 8. uri. Voznice se bodo nato podale proti Mariboru, od tam pa navzgor po Dravski dolini. »Ogledale« si bodo Dravograd, Slovenj Gradec, Zg. Dolič, Vitanje in prispele do Stranic, kjer bo prva časovna kontrola. Cilj druge etape bo spet v Slovenski Bistrici, tu pa se bodo na prostoru ob samopostrežnici pomerile v spretnostnih voznjah. Tretja etapa jih bo vodila proti Ptuj in naprej do Džurmanca, od tod pa se bodo skozi Rogaško Slatino spet vrnil v Slovensko Bistrico. Proga je

dolga 256 kilometrov, zato bi to marsikateri voznici povzročalo težave. Pravilnik relija pa je rešil tudi to. Voznice bodo morale upravljati avtomobile pri spretnostnih voznjah, prav tako pa tudi skozi kontrole, sicer pa bo lahko sedel za volanom sovoznik.

Avtomobile so razvrstili v naslednje kategorije: do 850 ccm (I. in II. grupa), do 1300 ccm (I. in II. grupa) ter nad 1300 ccm (I. in II. grupa). Bistričani so poskrbeli tudi za lepe nagrade. Prvo-uvrščene v vsaki kategoriji bodo prejele 600 din, drugouvrščene 400, tretje pa 200 din.

Na tiskovni konferenci pa so nas zastopniki društva seznanili še z mnogimi drugimi zanimivostmi. Bistriško AMD je v zadnjih letih naredilo velik korak naprej. Pridobili so veliko število članov, tako da jih je sedaj že več kot 800 ter sodijo med največja slovenska društva. Osnovna dejavnost je vsekakor šola za voznice amaterje. V dolgoletnem delovanju so naučili »osnovnih korakov« več kot 4000 občanov, to pa je seveda zelo lep uspeh. Prav tako ne smemo zamažati, da so že nekajkrat priredili tombole, ter si z izkupičkom izdatno pomagali.

Pa se še enkrat povrnimo k nedeljskemu reliju in opogumimo tiste voznice, ki še niso zbrale dovolj poguma za nastop. Povemo naj, da to ni nikakršna »dirka«, kajti voziti je treba po cestnoprometnih predpisih. Športni funkcionarji so pripravili zanimivo progo, tako da bodo lahko voznice tekmovaleni duh združile s prijetnim izletom.

D. Utenkar

Velika dela in veliki načrti KS Pragersko

Komunalni problemi v ospredju

Malo je krajevnih skupnosti, kjer bi probleme reševali tako uspešno kot na Pragerskem. Obiskali smo predsednika Alojza Lorberja in

drugi. Predvidevajo, da jim bo letos uspelo zamenjati vsa svetlobna telesa z živosrebrnimi, kar bi veljalo 30.000 dinarjev.

Leskovčani urejajo most

se pogovarjali o minulem delu ter o načrtih.

Letos so na Pragerskem končali z asfaltiranjem okoli 700 metrov ceste. Z akcijo so pričeli že lani, vendar jih je zima prehitela. Občani niso stali ob strani. Prispevali so okoli 40 odst. vseh sredstev, ki so jih porabili. Uspešno rešujejo tudi probleme kanalizacije, za katero so nekateri menili, da se ne da urediti. Sredi vasi so že končali z deli, trenutno pa se ukvarjajo z urejevanjem v Gaju, kjer bo potrebno položiti okoli 450 metrov cevi. Pozabili niso tudi na kanalizacijo, ki vodi od šole, v dolžini 200 m.

Predsednik nam je povedal, da delajo točno po načrtu, ki so ga potrdili na zborih volivcev, dodal pa je še, da bodo v desetih letih na Pragerskem asfaltirali vse vaške ceste, seveda, če bo šlo vse po načrtu kot do sedaj.

Takoj, ko je ena akcija končana, že razmišljajo o

Ko sva tako govorila o delavnosti občanov, ni mogel kaj, da se ne bi pritožil nad »opozicijo« pragerskega občinskega odbornika, ki nasprotuje vsaki njihovi ak-

Nova asfaltna prevleka na Pragerskem

ciji. Tudi prispevkov, za katere se je odločila večina občanov, ne plačuje in seveda pri akcijah tudi ne sodeluje. Mnogi zaradi tega upravičeno negotujejo. Verjetno bodo pri naslednjih volitvah Pragerčani pošteno premislili, koga bodo poslali v skupščino.

V pragerski krajevni skupnosti pa je še en večji kraj, ki zasluži pozornost. Beseda je o Leskovcu, kjer vaščani prav tako uspešno premagujejo težave. Lansko leto so izvedli referendum, na katerem so se odločili, da bodo zbrali sredstva za ureditev vseh vaških poti. Ta akcija je že zdavnaj iz-

pozabil bolečine in vso škodo, kot pa žalostno spoznanje, da smo si ljudje tako zelo različni po značajih, da lahko kdaj za ceno denarja prodamo tudi svoj ponos in poštenost.

peljana in že so pri drugi.

Ko smo prišli na Leskovec je predsednik skupaj z vaškimi fanti pridno betoniral. Urejujejo most, kajti odločili so se, da bodo cesto od glavne ceste Slovenska Bistrica—Pragersko, pripravili za asfaltiranje. Na zimo bodo pripravili nov referendum, dogovorili pa so se, da bodo na pomoč priskočili tudi pripadniki JLA. Most bo kmalu nared, najpozneje v treh tednih, veljal pa bo 7000 din.

Leskovčani pa imajo še eno gradbišče. Še letos bi radi uredili zbiralnico za mleko. Kmetijski kombinat je že prispeval hladilne naprave, vaščani pa so izkopali temelje. S prispevki bodo spet zbrali 20.000 dinarjev.

Povprašali pa smo tudi, kako je z drugo dejavnostjo, kajti komunala je očitno na dobri poti.

Takole nam je povedal predsednik Lorber: »Na Pragerskem uspešno deluje nogometni klub. Fantje bi ra-

di uredili klubske prostore. Pomagali jim bomo po svojih možnostih. Tudi leskovski strelci so uspešni, kaj več pa tudi ne. Kulturi bomo morali posvetiti več pozornosti. Včasih je bil na Pragerskem dober pevski zbor. Stare pevce bomo spet poskušali zbrati in se z njimi pogovoriti o delu.«

Potem sva še govorila o tem, kako pomembna je na Pragerskem nova bencinska črpalka, pa o željah po novi samopostrežni trgovini in o otroškem vrtcu, ki je zares prepotraben.

Zelja in načrtov je veliko. Prepričani smo, da jih bodo uresničili, kot so doslej mnoge druge. Uspelo jim bo, ker dobro vedo, kaj hočejo.

D. Utenkar

Človek človeku

V nedeljo, 15. avgusta 1971, okrog 20. ure zvečer se je na cesti med Šikolami in Pragerskem pripetila težja prometna nesreča, ko je zaradi počene zračnice zaneslo s cestišča osebni avto in se je le-ta večkrat prekučnil in končno skoraj popolnoma zmečkan obstal na kolesih. Šofer in sopotniki so samo po srečnem naključju ostali živi in skoraj nepoškodovani, velika škoda je nastala le na avtomobilu.

Ne mislim sedaj razpravljati o vzrokih nesreče in o

krivdi, ampak me bode v oči nekaj drugega. Na kraju nesreče se je takoj zbrala množica ljudi, ki so bili pripravljeni prizadetim pomagati. Bil pa je tam tudi nekdo, ki verjetno ni niti pomislil, da se v življenju tudi njemu lahko kdaj zgodi kaj podobnega. Našel je denarnico z vsemi dokumenti in večjo vsoto denarja, ki jo je lepo hladnokrvno spravil v žep in mirno odšel, ne da bi pomislil, kake nevarnosti je s tem povzročil že tako hudo prizadetemu lastniku avtomobila.

Sprašujem se, ali je kaj takega mogoče? Mislim, da bi vsak pošten človek poskal lastnika avtomobila in mu vrnil, kar je našel, če pa ne, pa bi mu poslal vsaj dokumente po pošti, če bi ga že denar tako premamilo. Oseba, ki je to storila, saj bi sicer ravnala bolj pošteno. Zanima me samo, kako bo omenjeni osebi pri sreči, če bo prebrala te vrstice. Ali se bo v njej oglašilo vsaj malo človeka? Morda bo poskusila nadomestiti zamujeno? Nič ne moremo reči, lahko samo čakamo in ugotavljamo, kakšni smo danes ljudje.

Šofer, ki je to nesrečo doživel, bo prav gotovo lažje

Odkup telet, kakor ga vidimo in občutimo proizvajalci

Cene, cene! Kljub napovedani stabilizaciji rastejo neumorno naprej. Ne prizadene jih niti suša niti vročina. Potrošniki lahko le vzdihujejo, če imajo denar, plačajo, če pa ga nimajo, si lepe in drage stvari le ogledujejo. Ti na žalost niso tisti, ki bi cene določali. Med predmeti, ki jim cene neumorno rastejo, so tudi živila, med njimi meso in mesni izdelki. Naravnost nemogoče so cene teletine.

Tu pridemo do ključne točke. Kdo so tisti, ki določajo in dvigajo cene? So to proizvajalci, v primeru teletine rejci telet? Ti so večinoma kmetje.

Poglejmo nekoliko podrobneje vzrejo telet, tistih ljudi, ki telčke za zakol redijo in prodajajo, tistih, ki jih odkupujejo ter, glavno, kdo postavlja cene.

Velikokrat sem v mestu, posebno v Ljubljani, slišala besede: »Kaj, kmetje da so ubogi? Pojdite na trg in poglejte, kako drago zaračunajo vsak korenček, vsak peteršiljček!«

To je res, res pa je tudi, da meščani, potrošniki ne vedo ali pa ne pomislijo na to, da so tisti srečni kmetje le okoličani mest, drugi, ki živijo v oddaljenih krajih, pa nimajo niti pojma o peteršiljčku, korenčku in podobni prodaji na živilskem trgu. Kako bi se splačalo kmetici iz Slovenskih goric peljati v Ljubljano zelencjavo, plačati več kot sedem starih tisočakov za vožnjo, prenočišče in izgubiti toliko delovnega časa? Ne, na to ne pomisli niti v sanjah nikdo med nami. Od več tisoč kmetovalcev, ki jih poznam, se niti eden ne ukvarja z neposredno prodajo na živilskem trgu. Pri nas prodajamo pridelke zadrugi oziroma ustreznim podjetjem. In kdo postavlja tu cene?

Naj približno opišem dan odkupa telet v poslovalnici zadruge. Ura, ki je določena za odkup, je za vroče poletne dni kar naporna. »Pol dvanajstih naj bodo vsi telčki na odkupni postaji Čakal ne bo nihče.« Toda ta zadnji stavek bi se moral povedati nekoliko drugače, kajti kmetje morajo čakati ob lepem ali grdem vremenu, vročini ali mrazu tudi po tri do štiri ure. Tudi zadnjič je bilo tako. Telčki so sopli na vozovih pri tridesetih stopinjah vročine, ljudje pa so godrnjali in si hladili jezo in vročino v bližnji gostilni. »Ponudba je velika. Cena bo zanič. Brez skrbi, v mesnici

ne bo cena nič manjša...«

Ljudje so vse glasneje in živahnije razpravljali, koje končno okrog šestnajste ure izstopilo iz treh avtomobilov pet samozavestnih gospodov, ki so kritično premerili dolgo vrsto telet. Seveda, suša je naravnost obupna, vse se suši, njihov posel pa cveti.

»Nimate kaj stikati okrog tehtnice,« je bil prijazen prvi pozdrav enega.

Toda ljudje so se kljub temu gnetli okrog tehtnice, odkupovalcev in telet, ki so bila prva na vrsti. Med prvimi so bili večinoma najslabši telčki, ker so se lastniki bali, da jih odkupovalci pozneje, ko bi meli že dovolj blaga, ne bi več vzeli. Toda to so dobro vedeli tudi nakupovalci. Malomarno so sloneli ob zidu in gledali, kako se ljudje mučijo s spravljanjem telet na tehtnico.

»Enajst dinarjev za kilogram. Križanec je in tehta dve kili pre malo.«

»Dve kili, kaj pa je to? Lepo vas prosim, ne bodite taki!«

Posmehljiv izraz na obrazu nakupovalca. Seveda, tisti, ki za svoje blago, čeprav ni slabo, prosijo, da bi ne bili taki, niso nevarni. Spriznili se bodo z vsem. Ker se bodo prvi vdali, bodo drugi, tisti redki, ki si bodo upali ugovarjati, brez moči.

»Kar domov ga peljite, ker ne damo niti jurja za kilogram. Pitajte ga, saj imamo dovolj krmil na razpolago. Preleni ste, da bi jih krmili, kaj?«

Toda jaz nimam kje vzeti, nimam ničesar, na našem strmeh hribu je vse ožgano, terna v naše veliko začudenje žena. Začudenji smo zato, ker se ženska nikomur ne da, kot pravimo. Toda danes je ponižna. Zakaj?

V takem tudi nekam soparnem vzdušju je potekal odkup naprej. Vsakemu teletu so našli napako, dokler se končno le ni zataknilo.

»Telček je križanec, povrh pa še pretežek, 144 kil je nekoliko preveč in zato spada v nižje kategorijo. Enajst dinarjev za kilo.«

Vsi si ogledujemo telčka. Lep in razmeroma mlad je, največ sedem tednov ima, njegovi boki so kot blaziniče. Pravijo, da ga zaradi tega, ker je križanec ne bodo dali v pitablišče, šel bo v zakol in zaradi tega mora biti cenejši.

»Tako torej! Bo mar na tisti teletini napisano, da je

od križanca? Bo zato cenejša? In kaj je tisto, česar ima moj telček po vašem preveč na sebi? Ni to meso? Pravi lastnica in prime telčka za mesnate boke

»Da, tako je! Nekateri so vam presuhi, drugi predebeli, teletina pa... Ne daj se. Minka!« ji prigovarjamo najpogumnejši.

»Kaj se pa ti vmešavaš!« se začere nenadoma eden gospodov, ki do tedaj ni imel drugega dela, kot da se je z neko mapo, vtaknjeno pod pazduho, z dolgočasno sprehajal po dvorišču.

Dekle, ki pa le ni bilo tako nasivno, da bi se dalo kar tako, je že vleklo telčka proti vozu, ko je nakupovalec le nekoliko popustil. Obljubil ji je dva dinarja več pri kili in dekle je končno popustilo ter dalo telčka.

Toda s tem smo gospode razdražili in postajali so čedalje bolj strogi.

»Tele ima gnojen popek. Dvanajst dinarjev.« Pravi nakupovalec stoječ ob lepem simentalškem bikcu, ki mu res ne moreš prigovarjati.

»Kaj, kje? Poglejte vendar!« pravi lastnik in prime bikca za nekoliko bolj razviti del telesa.

Nakupovalec samo maha z roko, lastniku pa nekdo pošepne na uho: »Živinozdravnik.«

»Saj res, zakaj pa imate s seboj živinozdravnika! Naj pogleda!«

Živinozdravnik, ki je do tedaj ves čas slonel ob zidu in podremaval se je le zganil. Potipal je telčku popek in se v zadregi ozrl po nakupovalcu in okoli stoječih.

»Ja, prav gnojnega še ni, ma, toda sedaj se mu bo začel gnojiti.« je rekel nekam dvoumno.

»Kaj, sedaj po šestih tednih, da se bo začel teletu gnojiti popek, če se mu prej, ko je imel odprtega, ni! Pojdite se delat norca iz koga drugega!«

Lastnik je pomignil nekaterim okoli stoječim možem in brez besed naložil telčka nazaj na voz Edini izmed mnogih, ki je to storil.

To je kratek opis enega od mnogih odkupov telet, ki so si več ali manj vsi podobni. Razlika v ceni telet je do osem dinarjev pri kilogramu. Najcenejša so teleta, ki grede v zakol, kot pravijo odkupovalci. Cene teletine poznamo, zato lahko vsaj približno vemo, kako je s cenami. Cene telet za zakol so od 10 do največ štirinajst

din, cene teletine pa od 30 do 45 din.

Toliko govorimo o samoupravljanju, stabilizaciji in lastni ceni. Pomisli kdo, kakšna je lastna cena teleta? Kolikokrat je treba nakrmiti kravo, koliko stane ta krma in njeno spravljanje, koliko časa porabi človek, preden je telček dovolj težak za odkup? Če bi vse to izračunali, bi se nabrala najbrž kar lepa vsota.

In drugi? Tisti, ki pridejo v avtomobilih, se sprehajajo in norčujejo iz živinorejcev? Kaj in koliko časa trpijo ti s telčki? In kako so plačani? Cene krojijo po mili volji in ni človeka niti organa, ki jim bi povedal, da je tudi pri odkupnih cenah norma, da smo vsaj na poti v socializem in da se ljudstva ne sme odirati.

In kako je s klavnostjo, ki nam z njo toliko mečejo pesek v oči? Odpadek pri teletu odbijejo takoj pri odkupu proizvajalcu. Če pomislimo, da prodajo potem prav vse od kože do parkljev in drobovine, lahko računamo klavnost najmanj osemdeset odstotkov. Potem pa primerjamo cene. Vzemimo jih po srednji meri. Odkupna cena telčka je 12 din, teletina pa je po 35 din, čeprav je cena teletine večinoma več kot 40 din. Ali kljub vsemu temu razlika ni

naravnost porazna? Na nobeni teletini ni napisano, da je bil telček križanec, da tehtal nekaj kilogramov in malo ali celo preveč in teletina zato toliko cenejša? Kdo torej vtakne v žep razliko in kdo jo plača?

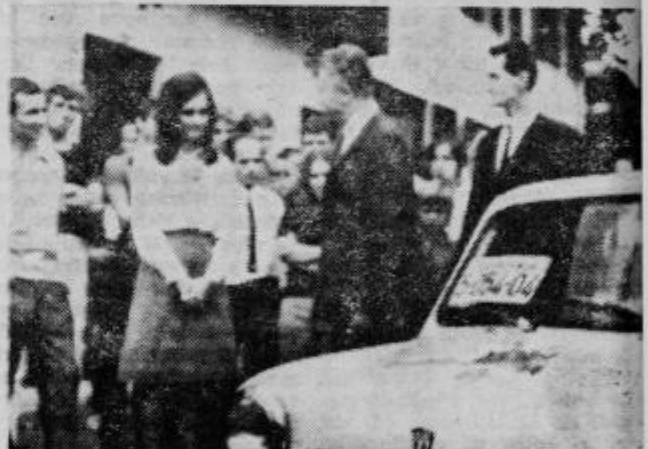
Spominjam se pogovora pri nekem odkupu, ko je eden od odkupovalcev, je pozabil, da so bili njegovi stari kmetje, ki se mučili s teleti, ponosno rekel: »Pah, stabilizacija kakšna stabilizacija neki!« da bi kmetje sami postavljali cene pridelkom in vini? Da, v nekaterih državah je mogoče res tako praviš, toda pri nas ni nikoli ne bo. Cene bomo postavljali mi in čim ceneje bomo kupili in čim dražje prodali, toliko bolje za nas.

Je torej pravično in načelnih socializma, da bresvestno odirajo kmete, dostajajo, ker jih je prizadela suša? Da si zadovoljno mečejo roke mešetarji, ki nistejo kot gobe po dežju? Si ti mešetarji, prerodajalci sploh potrebni? Ne bi mogli klavnice imeti lastnega odkupnega kadra in bi se tudi davek plačal le enkrat?

Živinorejci in potrošniki kdaj bomo rekli dobrička želimo in kraljevsko plačanje prodajalcem: »Konec!«

Slava Rakov

MINI AUSTIN ZA MAJDO LUKNER

Preteklo soboto je bila pred ormoškim hotelom kratka svečanost. Najbrž ste iz dnevnega časopisja že zvedeli, da je v nagradni »Jupi Cocta« akciji za bralce Antene in Večera dobila prvo nagrado — avtomobil mini austin — 23-letna Majda Luknjar, pripravnica iz Ormoža, zaposlena pri občinski skupščini Ormož. Z možem grad ta hišo in zato na avtomobil nič kaj nista mistila — saj veste: denar.

No, pa je obema poslužila sreča in Majda je dobila avto, ki ji ga je v soboto predal v imenu Slovenija vini iz Ljubljane, ki je to nagrado podelilo, direktor ormoškega kombinata Matija Raček. Med drugim ji je zaželel prijetno vožnjo v novem avtomobilu. Naši sodelavki tovarišici Majdi želimo tudi vsi iz uredništva prijetno vožnjo!

-PK-

Bistrica : Prebold 79:52

V drugem kolu II. republiške lige v košarki so igralci bistriškega TVD Partizana visoko premagali Prebold. Gostje so bili v prvem

polčasu enakovredni sprotnik, potem pa so pustili in Bistričani so zmogli s 27 točkami razliko. Pri domačih so bili najboljši P. Bradan, Krulc in Ivečič, pri gostih pa Hribar in Milenkovič.

Preprečimo napenjanje govredi

Kadar govedo poje velike količine hrane, ki v vampu kapici prehitro vre, ga napenja. Velikokrat nam tudi pogine, če o pramenu času ne pokličemo veterinarja. V vampu živijo bakterije, ki razkrajajo celulozo in druge spojine, pri

tem pa nastajajo v vampu plini.

Zelo rade napenjajo govedo metuljnice. To so: detelja, lucerna in grahorica. Govedo tudi rado napne, če ga napasemo v rosnih travi ali mladi detelji, predvsem spomladi in jeseni. Se bolj

Letos v »atomskih« toplicah

Bralce Tednika smo lani seznanili z »atomskimi« toplicami, danes pa lahko povemo, kako je tam sedaj.

V teh toplicah je vsako leto večja gneča. Vsak dan se pride kopat vsaj po 1300 ljudi. Letos do 8. avgusta je bilo že nad 70 000 kopalcev. Vsak dan naštejejo po 400 avtomobilov, ki vsi najdejo prostor na parkirišču. V bližini je možno tudi kamperati, česar se lani ni bilo. Se kritična pripomba: najbrž bi bilo treba malo bolj skrbeti za čistočo, ker se od časa do časa le nabere preveč odpadkov. Tudi dovozno cesto bi bilo treba urediti. Sicer pa je javnost z razvojem tega zdravilišča sezna-

nilo. Delo s svojim sestavkom dne 18. avgusta letos. V bifeju tik ob vhodu gostu radi postrežejo in tudi cene niso pretirane. V zasebnih hišah je dnevni pension (hrana in prenočišče) 35 din, vstopnina v kopališče pa se je od lani zvišala za en dinar (na 4 din).

V bazenu dvakrat na dan izmenjajo vodo, uslužbenci kopališča pa opozarjajo, da ne bi bil kateri izmed kopalcev predolgo v vodi. Za kabine (vsega jih je deset) je velika gneča in morajo ljudje precej časa čakati.

V septembru bodo baje pokrili bazen, da bo omogočeno kopanje vse do zime. JD

nevarno je, kadar po taki paši živali napojimo. Govedo lahko tudi napne, če se nažre zelenega žita, pesnega ali repinega zelinja, tropin itd. Rada napenja tudi uvela krma. Za govedo so tudi nevarne nekatere rastline in trobeljka. Strupene rastline hromijo mišičevje vampa. Kadar se govedo nažre omejene hrane, se plinski mehurčki v povečanem številu pomešajo z vsebino vampa v kašasto in penasto zmes. Beljakovinske snovi rastlinske hrane, ki rada napenja, preprečujejo združevanja malih plinskih mehurčkov v večje in njihovo nabiranje nad vsebino vampa. Tako postane vampova vsebina penasta in se ne nehno širi. Če nam ne uspe zaustaviti ali odstraniti penaste vsebine oziroma plina iz vampa, se žival zaduši. Ko žival napne, ji mora-

mo nuditi takoj prvo pomoč. Če je le mogoče jo postavimo tako, da bo stala s prednjim delom višje. Skozi gobec ji potisnemo v vamp požiralnikovo cev in prek nje poskušamo iz vampa spustiti pline. Prek požiralnikove cevi vlijemo v vamp sredstva, ki pospešujejo združevanje malih mehurčkov v večje in njihovo prodiranje skozi vsebino vampa proti površini. Ta sredstva so metilsilokonski pripravki, uporabljamo pa lahko tudi praški prašek, raztopljen v vodi ali pa sveže mleko.

Skoda, ki jo povzroča napenjanje živinorejcem, je zelo velika, vendar jo živinorejci lahko občutno zmanjšajo. Storit, moramo vse, da živali ne bo napenjalo, sicer pa moramo takoj poiskati veterinarsko pomoč. ML

BREZ LUČI NA CESTI

V sredo, 25. avgusta, ob 21.30 se je pripetila prometna nesreča na cesti III. reda v Grajeni kolesarju 17-letnemu Feliksu Brezniku iz Drstelje 30 in vozniku osebnega avtomobila Marjanu Krojsu iz Krčevine pri Vurberku 52. Voznik osebnega avtomobila Krojs je peljal po cesti III. reda iz Vurberka proti Ptujju. Iz nasprotni smeri mu je v Grajeni pripeljal nasproti kolesar Brezniku brez luči na kolesu. Kolesar je iz neznanega vzroka zavil proti sredini ceste in trčil v avtomobil oziroma je prišlo do medsebojnega trčenja. Kolesar je s prednjim kolesom trčil v levi žaromet osebnega avtomobila tako, da je kolesarja vrglo na pokrov avtomobila, nato pa v vetrobransko šipo, takoj zatem pa je padel na cestišče, kjer je hudo telesno poškodovan obležal v nezavesti. Dobil je zlom leve stegenice in druge hujše poškodbe. Na zdravljenje v ptujsko bolnišnico ga je prepeljal voznik Krojs, za tem pa prijavil nesrečo na PM Ptuj. -FK-

STRELSKI TROBOJ MARIBOR-PTUJ

V nedeljo je ob lepem sončnem dopoldnevu bil na ptujskem strelišču tradicionalni troboj reprezentanc Maribora, Varaždina in Ptujja.

Letos je organizacija pripadala Ptujčanom, ki so se za srečanje temeljito pripravili in odlično izvedli tekmovanje.

Prvo takšno srečanje je bilo leta 1955 na novozgrajenem strelišču v Ptujju z vojaško puško, od leta 1960 dalje pa se tudi tekmuje z malokalibrsko puško in pištolo.

Vsako reprezentanco sestavljajo 4 člani — pištolaši, 4 člani in mladinci z malokalibrsko puško v trojnem položaju in 4 članice z malokalibrsko puško v olimpijskem meču.

Doseženi so bili naslednji rezultati: Ekipno — pištola: Varaždin 972 krogov, Ptuj 910, Maribor 871.

Posamezniki: Grgovič 247, Gorski 246 oba Var. Zupančič 241, Maribor.

MK puška — člani: Maribor 940, Varaždin 921, Ptuj 914.

Posamezniki: Žedak (Var.) 249, Nekrep in Senekar (oba Marb.) 248 in 247 krogov.

MK puška — mladinci: Ptuj 916, Maribor 861, Varaždin 838.

Posamezniki: Golc 246, Kosi 244 (oba Ptuj), Stanek (Maribor) 228.

MK puška — ženske: Maribor 946, Ptuj 928, Varaždin 845.

Posameznice: Trup (Marb) 263, Bojčič (Varž.) 252, Skok (Ptuj) 240.

Ekipni vrstni red: Ptuj 3668 krogov, Maribor 3618 in Varaždin 3576.

Ob slovesnem zaključku so ekipe in posamezniki-če prejeli pokale in diplome ter praktične nagrade (izdelke Slovenskih gor in Petovie Ptuj).

Uspeh domačinov je plod sistematičnega dela in požrtvovalnosti posameznikov in je tem večji, saj so premagali rutinirane in močne nasprotnike ter tako postali letošnji zmagovalci.

Vodstva so se dogovorila, da bo naslednje srečanje prihodnje leto v Varaždinu. anc

VESNA VREŠ:

PRVIČ V ŠOLO

Bojanček ima torbico novo! Seveda! Danes gre prvič z mamico v šolo.

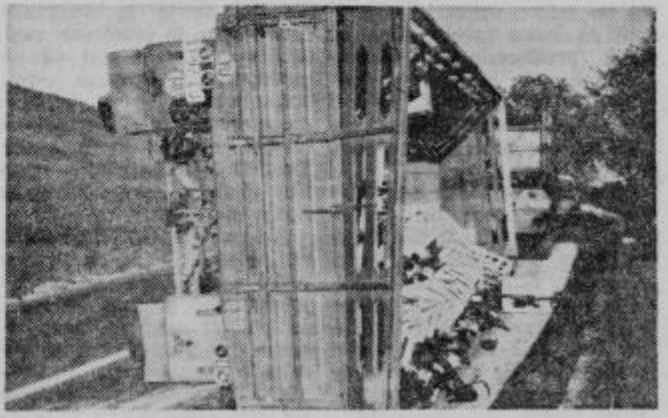
Milanček ima peresnico novo! Učil se bo pisati! Zato gre v šolo!

Olgica ima pa jankico novo. Seveda! Da lepa bo! Gre prvič v šolo.

ROGAŠKA ZAPRLA CESTO

V petek se je na Vrholah pri Slovenski Bistrici pripetila prometna nezgoda, zaradi katere je bil promet na mednarodni cesti zaprt skoraj dve uri. Voznik tovornjaka, last Ljubljana transporta, je povedal, da je peljal iz Slovenskih Konjic proti Slovenski Bistrici. Na vrholskem klancu je hotel menjati prestavo, vendar mu to ni uspelo in tovornjak je pričel drsetj po bregu navzdol. Stanislav

Štuhec je poskušal zavirati, vendar so zavore odpovedale. Prikolica se je pri tem postavila poprek po cestišču in prevrnila. Na njej je bilo na stotine praznih steklenic Rogaške slatine. Prometna mljca je kmalu pripela na kraj nezgode, v akcijo pa so stopili tudi domačini, ki so odstranili razbite steklenice. Promet so preusmerili skozi Oplotnico.

Prevrnjena prikolica je zaprla promet

»IZBIRA«

trgovsko podjetje na veliko in malo, Zagrebška cesta 4 Ptuj, razpisuje zaradi zasedbe svojih strokovnih služb vodilno delovno mesto:

1. ŠEFA KOMERCIALNEGA SEKTORJA

— diplomirani ekonomist s 3-letno prakso na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu ali VEKS in 5-letna praksa na vodilnem delovnem mestu ali ekonomska šola in 10-letna praksa na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu in razglaš prosta delovna mesta:

2. VODJA PRODAJE

— Srednja šola in 10-letna praksa ali visoko kvalificirani delavec trgovske stroke in 10-letna praksa ali kvalificirani delavec trgovske stroke in 15-letna praksa na takšnem delovnem mestu.

3. PROMETNIKA

— Strojni tehnik s 3-letno prakso

4. ŠOFERJA

— Sofer E kategorije — zaželjena praksa

5. TRGOVSKEGA POTNIKA

— visokokvalificirani delavec trgovske stroke in 3-letna praksa ali kvalificirani delavec trgovske stroke in 5-letna praksa v železniški ali elektro stroki.

6. POSLOVODJE

— visokokvalificirani delavec trgovske stroke in 3-letna praksa ali kvalificirani delavec trgovske stroke in 5-letna praksa.

Ponudbe z navedbo izobrazbe, življenjepisom, dosežanjem zaposlitve ter prepisom šolskega spričevala je poslati v 10 dneh po objavi razpisa na naslov: odbor za medsebojna delovna razmerja trgovskega podjetja »Izbira«, Ptuj.

Športniki iz bistriške občine pred novo tekmovalno sezono

Veliko lačnih ust, denarja malo

Nenapisano pravilo je, da ob začetku vsake nove tekmovalne sezone z zaskrbljenostjo zremo naprej. Športni kolektivni se nenehno srečujejo s prejšnjimi denarnimi problemi, iščejo »zvezke« in botre, poskušajo se znajti, kakor vedo in znajo. V bistriški občini je veliko število društev in klubov, veliko več kot je na razpolago sredstev, bolje povedano, kot bi moralo biti sredstev.

Začnimo kar pri košarkarjih Partizana, ki so že pričeli s tekmovalnim v II. republiški ligi. Priprav na novo sezono niso imeli veliko, le srečanje s slovenskim ligašem Konusom iz Slovenskih Konjic, ki so ga premagali na njihovem terenu. Potem so prvo prven-

zabeležimo, da je lansko sezono uspešno preстал NK Opekar s Pragerskega. V mariborski podzvezi so se borili za prvo mesto, vendar jim to ni uspelo. Kljub temu so sodelovali na kvalifikacijah za vstop v SCNL, izločil pa jih je Rakičan. Mladi igralci so dokazali, da se z marljivim delom lahko veliko doseže, tako da lahko upamo, da bodo tudi letos kandidati za vrh lestvice.

Ponovno je očovel nogomet v Poljčanah, kjer so spomladi razpustili NK Boč. Brez igre na zelenem polju pač ne gre, vseeno pa bi Poljčančanom svetovali maice več resnosti in vztrajnosti. Nasloniti se bo potrebno na mlade sile, tako da razsulo ne bo vsakoletna dilema. Verjamemo, da so

2:3, Dravinja — Osankarica 1:1, Dravinja (mladinci) — Oplotnica 3:1. Rezultati niso najbolj obetajoči, vendar pa so to srečanja za trening in bodo do takrat, ko bo šlo zares, klubi že bolje pripravljani.

V občini so tudi tri odbojcarska moštva. Na Polškavi, Crešnjevci in v Slovenski Bistrici. Najbolj resni so Polškavčani, ki so v II. republiški ligi nastopali z uspehom. Precej slabši so bili Crešnjevčani in odbojkarji Impola, za katere celo pravijo, da so klub razpustili. Odbojka ima v občini dolgoletno tradicijo. Zal pa je sedanja kvaliteta deslet od tiste izpred desetletja. Klubi nimajo denarja, da bi plačevali trenerje, domači igralci, ki so drese obesili na klin, pa se tega nehvaležnega dela le redko lotevajo.

ln že smo pri judoistih, ki so »prilezli« najdlje. Oktobra čaka tekmovalce Impola težavna naloga. Nastopili bodo na kvalifikacijah za zvezno ligo, potem ko so osvojili naslov slovenskih prvakov. Če bo prvi ekipi uspelo priti med najboljše v Jugoslaviji, bodo v slovenski ligi nastopali tudi mlajši judoisti. Ekipna tekmovalna pa niso vse. V tekmovalnem sporu so številna srečanja in nastopi posameznikov. Impolovi judoisti branijo več naslovov slovenskih in jugoslovanskih prvakov. Čaka jih torej težko delo. Zato so letos pričeli s treningi mesec dni prej, tako da lahko pričakujemo razveseljivih novic. Seveda tudi pri športnikih v kimoni ne gre brez denarnih težav, le da je razlika v tem, da ima JK Impol dokaj delovni odbor, ki vsako leto poskuša zbrati potrebna sredstva.

Tudi bistriški šahisti so bili v minuli sezoni zelo uspešni. Uspelo se jim je uvrstiti v slovensko ligo, žal pa smo izvedeli, da v njej najverjetneje ne bodo nastopili. Spet je treba iskati vzrok v pomanjkanju denarja. Tudi zanje moramo reči, da ne smejo prehitro vreči puške v koruzo, kajti zaslužili so mesto med najboljšimi. Prepričani smo, da bi jim v Slovenski Bistrici lahko pomagali, ker ne gre za večjo vsoto denarja. Vztrajati je treba do konca.

Kadarkoli že govorimo o športu v bistriški občini, vedno znova se moramo vračati k denarju. Delovne organizacije so se že pred leti odločile, da bodo odvajale del prispevkov od osebnih dohodkov. Tri leta je akcija potekala dokaj dobro, v zadnjih dveh letih pa se je zapletlo. Nekatero organizacijo niso podpisale novih pogodb, druge obveznosti ne poravnajo. Predsednik skupščine občine Mirko Kolenko nam je nedolgo tega dejal, da se bodo z zastopniki delovnih organizacij pogovori-

li že v bližnji prihodnosti. Športniki in funkcionarji upajo, da ne bo ostalo samo pri besedah, kajti tekmoval-

nja so pred durmi, »besedni« pa občine ne morejo dostojno zastopati.

D. Utenka

Nogometaši Osankarice

Laporčani v občini niso našli posnemalcev

Uspeh je zadovoljiv

Nedavno smo obiskali ravnateljstvo osnovne šole v Laporju. Početniški dnevi so bili šteti, zato je imel Ferdo Ključevšek polne roke dela. Pred durmi so bili popravni izpiti, čakala pa so tudi mnoga nujna popravila stare zgradbe. Izvedeli smo, da bo letos prvič sedlo v šolske klopi 32 malčkov, vseh učencev skupaj pa bo okoli 230.

Ze spomladi so pripravili malo šolo, ki jo je obiskovalo 37 laporskih in okoliških otrok. Trajala je 72 ur, otroci pa so prihajali v šolo dvakrat tedensko.

Potem je beseda nanesla na učni uspeh v minulem šolskem letu. Do popravnih izpitov je bil učni uspeh 88,8 odst. pričakujejo pa, da bo precej bolje, ko bo 18 učencev opravljalo popravne izpite. Morda bo končni uspeh okoli 95 odst.

Osmi razred je letos zapustilo dvajset učencev, vsi pa so zadovoljili. Tri učenke so končale z odličnim uspehom, prav dobrih je bilo devet, dobrih 7 učencev, le ena pa se je poslovila z zadovoljnim uspehom.

Seveda nas je zanimalo, koliko otrok bo šolanje nadaljevalo, ravnatelj pa nam je povedal: »Odlične učenke so se odločile za nadaljevanje šolanja na srednjih šolah. Tri dekleta bodo ostala doma na kmetijah, vsi ostali pa so našli učna mesta, za katere letos prav zares ni težav, saj mnogi iščejo vaje.

Učni uspeh laporske šole se v zadnjih letih nenehno izboljšuje, to pa je tudi rezultat izboljšane strokovnosti učiteljev, s katerimi trenutno nimajo večjih problemov.

Ferdo Ključevšek nam je zaupal še eno zanimivost. Laporška šola je že nekaj let član sklada »Bratov Ribar«, ki odlikuje najboljše učence iz vse Jugoslavije. Učenci, ki so vseh osem let od-

ličnjaki, dobijo medaljo, tri- ali več jugoslovansko priznanje šolarjev. Tudi tisti, ki so odlični samo v osmem razredu, dobijo tako priznanje, odličnjaki ostalih razredov pa dobijo zlate značke.

Potem me je popeljal v šolski hodnik, kjer imajo trino s spominsko knjigo najboljših učencev. Vanjo vpisan tisti, ki je vseh osem let odličen. Medaljo »Bratov Ribar« je doslej prejelo 6 laporskih deklet, ki so hkrati tudi častne članice šole. Letos so imeli na šoli skupno 19 odličnjakov, vsi pa nagajenci omenjenega sklada.

Povprašali smo, zakaj v tej vsejugoslovanski akciji ne sodelujejo tudi druge šole iz bistriške občine, odgovoril pa nam je, da je ravnatelj seznanil s tem, vendar se doslej še niso odločili.

Akcija je vsekakor vredna pozornosti in prav bi bilo, da bi se vanjo vključilo čim več slovenskih šol. Povečanje šole, da pomeni Ribarjevo priznanje na Hrvaškem, je več. Vsi nosilci postajo štipendisti republiške brazevalne skupnosti in je katera stvar zanimiva, jo veljalo posnemati.

D. Utenka

Odbojkarji Poljske

stveno srečanje s Torpedom izgubili v Šoštanju, v nedeljo pa so doma gladko odpravili košarkarje iz Prebolda. Fantje so pri svojih naporih zelo osamljeni. Nimajo pravega vodstva, zapustil pa jih je tudi trener Mišovič, ki je dobro zastavil delo. Vprašanje je, kako dolgo bodo vzdržali osamljeni? Trenutno so na lestvici pod vrhom, morda pa bi se lahko vmešali celo v boj za prvo mesto. Seveda brez strokovnega vodstva in dobrega odbora ne bo šlo. Težko je igrati, če ne veš, ali bo dovolj denarja za prevoz na naslednje srečanje.

V občini so sedaj kar štiri nogometni klubi. Osankarica je izpadla iz SCNL in bo letos nastopala v prvem razredu celjske podzveze. Njene vrste so spet zapustili nekateri najboljši, tako da bo imel tehnični vodja Dobanovič, ki je po enoletnem preporu spet v matičnem klubu, težavno delo.

Z zadovoljstvom lahko

velike težave zaradi denarja, vendar pa razpustiti društvo, ni tako enostavna stvar. Prav bi bilo, da bi NK Poljčane ubral novo pot. Nastopali bodo v drugem razredu celjske podzveze in se ponovno poskušali uvrstiti v prvega.

Z nogometom pa so pričeli tudi v Oplotnici, kjer so mladi navdušenci našli pomoč pri privatnikih. Lahko rečemo, da je to »športno« lrebujanje te pohorske vasi. Mladinci niso imeli večjih možnosti za športno udeleževanje, zato je željeno. da nogomet v Oplotnici ne bi bil muha enodnevnica. Tudi Oplotničani bodo igrali v drugem razredu celjske podzveze.

Ko smo že pri nogometu, naj povemo še to, da se klubi že nekaj časa pripravljajo na novo sezono. Priredili so že več srečanj, razpolagamo pa z naslednjimi rezultati: Osankarica — Bratik 0:6, Opekar — Slivnica 1:3, Osankarica — Slivnica 1:3, Poljčane — Osankarica

Prvič v šolo

Prvi dne se začena novo šolsko leto. To pomeni važno spremembo predvsem v učenju tistih otrok, ki bodo prvič v šolo. Prav ta otroci postavljajo ta dogodek v življenje probleme tudi staršem, ki se med drugim sprašujejo tudi pred vprašanjem, ali je njihov otrok pripravljen na šolo?

Za vstop otroka v šolo je potrebno, da je telesno, intelektualno in socialno zrel. To pomeni, da je dosegel tisto stopnjo v razvoju, ki zagotavlja, da bo zmožel zadostiti vsem zahtevam šole.

O tem, ali je otrok zdrav in telesno dovolj razvit, je najbolje posvetovati se z

zdravnikom. Vendar to še ni dovolj. Otrok mora biti duševno toliko razvit, da je kos šolskim zahtevam. Nekateri otroci dosežejo to prej, drugi šele pozneje. Vzrokov za te razlike je več; vendar zaradi tega otrok, ki je »zrel« za šolo že prej, ni prav nič več vreden kot tisti, ki doseže takšno stopnjo razvoja šele kakšno leto pozneje.

Zelo škodljivo za nadaljnji otrokov razvoj je, če ga pošljemo v šolo prezgodaj. Tak otrok z veliko težavo opravlja šolske naloge, sčasoma pa začne zaostajati za vrstniki. Zato pride do tega — če ne v prvih letih šolanja, pa gotovo kasneje — da vsaj enkrat ponavila razred. Če pa bi začel hoditi v šolo takrat, ko je dosegel ustrezno stopnjo zrelosti, pa bi tudi tak otrok napredoval brez večjih težav.

Vse vidike zrelosti za vstop otroka v šolo je tež-

ko zajeti v nekaj stavkov, zato opozarjamo tukaj le na najvažnejše. Otrok mora biti toliko telesno razvit in zdrav, da zmore brez škode za svoje zdravje pot v šolo, da lahko več ur sedi v šolski klopi in zadosti še drugim zahtevam šole. Biti mora poleg tega tudi toliko samostojen, da se po navodilih učitelja lahko vključi v skupno delo. Imeti mora torej zanimanje za sovrstnike ter mora biti pripravljen, da z njimi sodeluje. Sposoben mora biti vztrajati pri učenju in izvrševanju nalog, četudi nastopijo težave. Pripravljen mora biti večkrat zamenjati igro z delom, tudi takrat, kadar mu to ni všeč. Mora se znati sam obleči, sleči, zavezati čevlje in biti mora samostojen pri jedi, umivanju. Vse to in še marsikaj drugega spada k njegovi socialni zrelosti.

Intelektualna zrelost, ki

je potrebna za vstop v šolo, se kaže na primer v tem, kako dojema svet; ali še zmeraj izključno pravilno, ali pa že kaže željo po bolj realističnem dojetju. To zlasti pokažejo njegova vprašanja in njegove razlage. Gre tudi za to, ali je sposoben posnemati določene dejavnosti in si zapomniti določene vsebine. Vse to je potrebno pri učenju branja in pisanja. Za računanje je otrok zrel, če razlikuje vsaj nekaj količin, na primer od ene do pet.

Predvsem enega pa se moramo starši zavedati: otrok se uči ob življenju samem, z lastno dejavnostjo, ne da bi se tega zavedal, že od prvih mesecev svojega življenja naprej. Spoznava svet, si širi obzorje in umske zmogljivosti. To je njegova priprava na šolo, ki mu omogoča, da mu ta pomembni življenjski korak ne bo delal težav.

H, TA ŠOLA!

Prizor, ki ga vidite na fotografiji, je v teh dneh normalna podoba bistriške gimnazije in papirnice. Soočni in njihovi starši ne bodo čakajo, da bodo akcije napolnili z novimi knjigami in zvezki. Prodajalke imajo polne roke dela, svedele pa so nam, da bodo za šolarje skoraj vse.

Manjkajo le tisti učbeniki, ki so šele v tisku. Gneča je od jutra do večera, mnogi pa čakajo tudi pri vhodnih vratih.

Trgovina je majhna, zvedeli pa smo, da jo bodo kmalu razširili. Ko bo »šolska« nuja minila, bodo prišli gradbinci in na zimo bo v Slovenski Bistrici že bolje.

ŠOLAR POTREBUJE IZDATEN ZAJTRK

Kakšni naj bodo pravilno izdati zajtrki za šoloobvezne otroke? Ponavadi nastopijo iz kosa kruha z maslom ali marmelado in kava ali čaja. Tako pripravljene zajtrke je vsak otrok na mizi. Otroci, posebej tisti, ki ne ječejo, se ga kaj hitro navadijo in ga odklanjajo v pogovoru, da ni lačen. Tudi zajtrki morajo biti pestro izdati, kljub temu, da v zajtrku nimamo mnogo časa za razpoloženo za pripravo.

na kava, čokoladno mleko, karamelno mleko, sadno mleko, čaj z mlekem itd. Namazi ali obloge se morajo usklajati s pijačo, da se okusi ne tepejo; po možnosti naj bodo tudi ti pestri po izbiri in pripravi.

Zanima nas še, kakšna naj bo količina živil v zajtrku za šoloobveznega otroka. Sodobna prehrana in prehranbeni znanstveniki priporočajo nekoliko izdatnejši zajtrk kot smo ga navajeni zaužiti pri nas. Pravijo, da mora organizem zjutraj s hrano dobiti zadostno količino energije, ki jo rabi za začetek delovnega dne. Zato priporočamo, da otrok zaužije približno naslednjo količino živil: 2 do 3 del mlečne pijače, 5 do 8 dkg kruha, 2 do 4 dkg namaza ali obloge in 10 dkg sadja ali zelenjave.

Nekateri odrasli in tudi otroci pa kljub zadostnemu času ne morejo v zgodnjih jutranjih urah použiti izdatnejšega zajtrka. Napačno bi bilo v takih primerih pri otrocih uporabljati silo. Počasi, s primernimi privlačnimi zajtrki jih navajamo na uživanje izdatnejših zajtrkov. Sicer pa takim otrokom tembolj tekne malica, ki mora biti izdatna in pestra.

Ne delajmo napak

ko kupujemo otrokom igrače

Kadar odrasli kupujejo otrokom igrače, se ne vprašujejo samo, če jim bodo všeč in koliko denarja bi bili pripravljeno dati zanje. Temveč tudi: »Ali niso to odvečni stroški?« ali pa: »Je bolje kupiti enostavne ali zapletene igrače.«

Darovanje igrač ni samo razveseljevanje, temveč nekaj veliko važnejšega. Igrače niso odvečne stvari, ampak nenadomestljivi pripomočki za intelektualni razvoj otroka. Na žalost pa je pedagogika igrač čisto natrpana s številnimi napakami in zgrešenimi priporočili, ki imajo svoje korenine v miselnosti in navadah odraslih.

Poglejmo enkrat, katere napake so pri tem najbolj pogoste.

— Kupovati igrače samo ob izrednih priložnostih in praznikih. To je ena najbolj splošnih in najbolj razširjenih napak. Popolnoma na-

pačno ravnamo, če od vsega začetka vidimo v igračah bolj »darilo« kot pa sredstvo za razveseljevanje in vzgojanje otroka. Odrasel človek, ki igračo da, naj ne pričakuje posebne hvaležnosti v tej ali oni obliki za denar in čas, ki ju je porabil za nakup.

— Napraviti z igračo »nedotakljiv predmet«, ki ga otrok ne sme razbiti, polomiti ali odrgniti, ampak ga mora spoštovati. Z igračo naj se pač igra. Če ima otrok mnogo igrač, a se z njimi ne sme igrati, kot bi sam hotel, je prav tako, kot imeti polno hišo hrane, ki jo je prepovedano uživati. Ta napaka se bo maščevala tako, da bo otrok prerasel igrače, ki zanj ne bodo več zanimive oziroma primerne.

— Videti v igračah pomirjevalno sredstvo. Igrača ne sme postati nadomestek za pomirjevalne tablete, s katerimi otroka, ki »je v nadlego«, začasno prisilimo k igri.

— Igrače ne smejo biti sredstvo za prezgodnje ločevanje spolov. Prepovedati punčkam, da bi se zanimale za automobile, rakete in druge »tehnične« predmete ter jih prisiliti, da se igrajo samo z lutkami, vozički in miniaturnimi kuhinjami, je popolnoma v nasprotju z vzgojnimi načeli. Tega problema pri dečkih skoraj ni, ker so zanje dekliške igrače navadno manj zanimive. Toda če osemletni deček kaže zanimanje za lutke, za sestrico in voziček, naj nas nikar ne skrbi, da se bo otrok napačno razvijal.

— Steti igračo kot nagrado za otrokovo dobro obnašanje. To je ena hudih napak, za katero bi lahko dobili učinkovito primero iz medicine: zdravim otrokom dati vse vitamine, bolnim pa nobenih. Nikoli ni preveč poudarjeno, da so igrače tako življenjsko pomembne vsem otrokom kot vitamini, topla obleka, dobri vzgojitelji in streha nad glavo.

trajno
goreča
peč

KAMIN

EMO 5

5000 kcal/h

za
**VSE VRSTE JUGOSLOVANSKIH
PREMOGOV**

DELO MLADINSKEGA AKTIVA VELIKA NEDELJA

Minilo je že nekaj časa, kar je začel z delom mladinski aktiv Velika Nedelja. Mladina s; je na prvih sestankih postavila smernice za svoje delo ter določila organizacijsko obliko. Predsednik je postal Stanek Leben, blagajnik pa Marija Bezjak. Mladina je soglašala z ustanovitvijo raznih sekcij, kot so folklorna, strelska, recitatorska, dramska in druge. Bili so mnenja, da se je treba nasloniti na obstoječe prosvetno društvo, ki je sorazmerno delavno.

Mladinski aktiv računa z moralno in materialno pomočjo občinske mladinske organizacije v Ormožu.

Glede na to, da je v okolju precej mladine in so med njimi dobri glasbeniki, recitatorji, plesalci in igralci, bi lahko pričakovali od aktivna ustrezno dejavnost.

FA

ORMOŽ : LJUTOMER 20:11 (10:4)

V nedeljo, 29. avgusta, so moški člani štajerske rokometne zveze pričeli s tekmovanjem. Rokometaši so se znašli pred novo sezono, v kateri bo spel potrebno pokazati, kaj kdo velja v rokometu.

Rokometaši TJK Ormož, sedaj novopečeni v štajerski konjski ligi, so svojo prvo tekmo v jesenski sezoni odigrali v Ljutomeru z domačim moštvom, ki je vsekaror veliko pokazalo in se trudilo. Toda držala se jih je smola in Ormožani so jim to pot odnesli dve točki.

KAM JE ODŠLA IVANKA?

V noči od 18. na 19. avgust je odšla z doma 16-letna Ivana Grašič iz Zertovine 1. O Ivanki smo pisali lansko leto v našem listu pod naslovom: »Ostala sem zapuščen otrok«. Povedali smo, da je Ivanka s svojima dvema bra-

toma Jožekom in Lojzekom ostala brez staršev kar čez noč. Ti so namreč odšli v Nemčijo, otroke pa prepusti-

Ljutomerčane so premagal z rezultatom 20:11 (počas 10:4). Ormožani bi lahko odnesli še višjo zmago, saj Ljutomerčani niso imeli v svoji sredi najboljših igralcev. Tekma je bila vseskozi precej dolgočasna, razen osrejših scen na igrišču. Sicer pa Ljutomerčani pravijo, da zanje še ni vse izgubljeno. Za Ormožane je začetek dober, za naprej pa se bo pokazalo. Prihodnjo nedeljo Ormožani igrajo doma s svojim sosedom Veliko Nedeljo. -FK-

BO ODLOČILA SOSESKA SOLIDARNOST?

V Slovenski Bistrici so v zadnjih letih zgradili veliko stanovanjskih hiš. Na različnih krajih mesta so zrastle naselja, skoraj povsod pa se pojavljajo velike težave. Kanalizacija ni urejena, električna napeljava je začasna, nove ulice pa samevajo v temi, saj tudi ulične razsvetljava ni.

Pogovarjali smo se z direktorjem stanovanjskega podjetja Brankom Vasom, ki nam je povedal, da je trenutno največji problem v Prečni ulici, kjer je 27 novogradenj. Sklicali so sestanek vseh zainteresiranih ter odločili, da bo vsak lastnik hiše prispeval za ureditev elektrike 1406 din. Seveda so se s tem strinjali tisti, ki čakajo na vselitev, ostali pa niso pokazali prevelikega zanimanja. Največji problem predstavljajo tisti, ki še niso pričeli z gradnjo in jim elektrika še ni »interesantna«. Elektro podjetje pa ne bo pričelo z deli prej, preden stanovanjsko podjetje ne bo dalo naročilnice Le-to pa bo to lahko storilo šele takrat, ko bo

TOPOLČNIK ODPOTOVAL

V nedeljo zjutraj so iz Ljubljane odpotovali v Ludwigshafen člani jugoslovanske judoistične reprezentance, ki bo od jutri do sobote sodelovala na svetovnem prvenstvu. Jugoslavijo bodo zastopali Topolčnik (Impol, Slovenska Bistrica) ter Krajevčič in Žuvela (oba Mladost, Zagreb).

zbranih vsaj 80 odst. sredstev.

Morda bo kdo pomislil, da bi morale biti parcele komunalno urejene, vendar moramo povedati, da za gradnjo na tem koncu nihče ni plačal komunalnega prispevka. Odločila bo torej soseska solidarnost. Lastniki novozgrajenih hiš in tisti, ki imajo samo parcele, se bodo morali dogovoriti, kajti gre za dolgoročno rešitev in za interes vseh sedanjih in bodočih prebivalcev. -d

PREVELIKA HITROST V OVINKU

V nedeljo, 22. avgusta, ob 04.45 uri se je pripetila težja prometna nesreča na cesti II. reda med Spuhljo in Markovi Jožetu Mercu iz Spodnje Hajdine 102, začasno zaposlenem v ZR Nemčiji. Merc se je peljal iz Ptujja proti Borlu. Zaradi prehitre vožnje ga je zaneslo v levem ovinku v desno, v občestni kamen, od tam pa na bližnjo njivo. Vozilo se je dvakrat prevrnilo in nazadnje obležalo na levem boku. Pri nesreči se je huje telesno poškodoval sopotnik Anton Štumberger, voznik Merc pa lažje. Oba so prepeležali v ptujsko bolnišnico, kjer sta na zdravljenju. Škode na vozilu je za okrog 10.000 dinarjev. -FK-

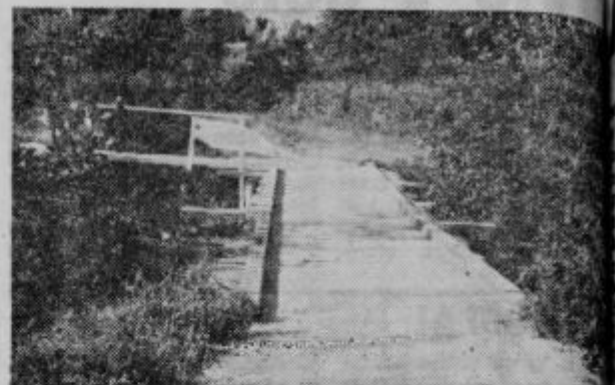
OBJAVA

Združenje šoferjev in avtomobilnikov Ptuj organizira pod vodstvom Avto-prometne šole Ljubljana-Ježica, večerpo šolo za poklicne voznike motornih vozil.

Prijave sprejema do vključno 10. septembra 1971 v popoldanskem času Franc Meglič. Na tratah 2. Vse informacije tudi po telefonu št. 77-097.

Upravni odbor

ZAKAJ TAKO?

Pred bistriškim kopalniščem je most, ki je občanom že dolgo trn v peti. Zaščitne ograje ni, pa tudi tistih, ki bi to morali videti ni. Vsak dan gre prek mostu veliko občanov, sedaj pa so

prišli še šolarji, kajti streljaj je do šole. Nevarni most predstavlja seboj nevarnost zvečer, ki ti tudi osvetljen ni. Morda ne bo potrebno čakati prve nezgode?

NEKAJ DOMAČIH ZDRAVIL

KAMILICE. Kamilični čaj uporabljamo pri motnjah prebave, driski in v želodcu. V majhnih količinah koristi tudi dojenčkom. Rabijo ga tudi za obkladke pri abscesih, pri ječmenu na očeh in za grgranje proti katarju. Če si umivamo z njim lase, dobijo svetlejši lesk.

JAGODE so tečno sadje, ki zbujajo apetit. Nekateri jih zaradi preobčutljivosti ne prenašajo, ker dobijo koprivnico. Posušeno pomladansko listje rabijo za čaj proti driski, obolenju želodca in protinu.

JANEŽ. Janežev čaj pospešuje prebavo, zdravi želodčni in prsni katar, pomaga proti napetosti in blaži bolečine pri mesečni čišči. Dječjim materam poveča količino mleka. Kuhan z mlekom pomaga pri bolečinah v želodcu.

KAKAO je prašek, nastavljen iz praženih semen, ki imajo bliko boha. Je izredno hranljiv in okusen. Vsebuje mast, škrob, beljakovine, mineralne soli, kofein in teobromin. Iz kakaa izdelujejo čokolado. Uživanje kakaa v večji meri povzroča zaprtje.

KUMARE. Sredica in pek svežih kumar sta vrstno čistilo in belilo kožo. Kumare imajo mnogo vitaminov in prijetnih slin, ki pospešujejo prebavo in čistijo kri. Olupke uporabljajo tudi, da jih pogajo na lice. Pri tem posredujejo koža bolj voljna in bela.

KUMINA. Kuminov čaj uporabljajo proti krčemu trebuhu.

KVAS vsebuje glivice, pretvarjajo sladkor v alkohol in ogljikovo kislino. Radi beljakovin in vitaminov je zelo hranljiv. Uporabljajo ga pri zdravljenju tvorov, črevesnega katara in zaprtja.

LANENO SEME uporabljamo za tople obkladke abscesih. V vodi ali mleku kuhano seme, položeno toplo na čir, pospeši dozorevanje abscesa.

LOVOR. Liste uporabljajo za zdravljenje želodčnih bolezni. Olje iz sadu parabi za zdravilo proti matizmu.

MAJARON. Iz suhega stija, brez stebel in cvetov, kuhan čaj uporabljamo pri prehladu in mišični živčni oslabelosti maternice.

MAK. Iz maka pridobijo opij, ki ga uporabljajo medicini, kot narkotično sredstvo pa je škodljiv. Njega delajo tudi morfin. Celoten sad je strupen, me pa ne.

MED. Surov, nekuhan med je znan po vitaminih, čistilni, zdravi krvno, bledico in zmanjša vpliva pomirjevalnic, žveče in čistilni katar v sapniku. Po zaužitju sladkorja se pri otrocih rade začne gliste, pri medu ne, vsebuje mravljično kislino.

MALU NOVA LEKARNA

Na Partizanski cesti v Slovenski Bistrici bodo še pred pričetkom gradnje nove lekarnice, v kateri bo poleg karnice tudi več stanovanj. Vrednost predstavlja precejšen problem, kam presejati sedanje stanovalce hiš, ki jo bo treba porušiti. Do oktobra bo to potrebno prejeti, saj računajo, da bi kmalu pričeli z deli.

Celotna investicija bo veljala 4 milijone dinarjev. V pritličnih prostorih bo lekarna, ki bo obsegala 200 kvadratnih metrov, v stavbi pa bo tudi 10 samskih sob, 3 enosobna, 3 dvosobna in 3 trisobna stanovanja.

Gradnjo bodo verjetno končali jeseni prihodnje leto.

Koristni nasveti

Nikar ne hranite gob v plastičnih posodah, za to so najboljše košarice, kj prepustijo zrak.

Aluminijska posoda sčasoma potemni. Spet bo lepa, če prekuhate v njej jabolčne lupine.

Pogreta pečenka postane spet okusna, če jo zavijete v aluminijasto folijo in počasi ogrevate v pečici.

Da se vam jajce, s katerim bi radi zgotlili juho, ne sesiri, ga prej zmešajte z malo vode.

Hren ne potemni, če ga pokapate z limonovim sokom.

Če pečete ribe z olivnim oljem, jim lahko izboljšate okus z aromatičnimi zelišči, z dodatki česna, peteršilja, rožmarina in lovora.

Če hočete, da obdrži evatača belo barvo, prilljite vodi, v kateri jo kuhate, malo kisa.

Narastek vam ne bo upadel, če posodo, v kateri ga kuhate, prej pogrejete.

Ruski čaj dobi boljši okus, če ga hranite skupaj s palčico vanilije.

Majoneza postane mnogo okusnejša, če ji dodamo malo belega vina.

Sneg iz beljaka postane mnogo trši, če mu dodamo ščepec soli.

Prejden poslikate sobo, pregledajte vsa električna stikala, vzdane vtičnice in žice ter jih po potrebi popravite.

Televizijski ekran očistite z jelenjo kožo, namočeno v mlačni vodi.

Gramofonskih plošč ne hranite blizu peči.

V posodah, kjer kuhamo, se sčasoma napravi na dnu apnec. V take posode nalijte vode, dodajte ji dve žlici soli in pustite vodo v posodi dva dni. Ko vodo dobro prevrete in posodo splaknete, bo spet čista.

Lončena posoda je zelo praktična, v njej kuhamo in v njej lahko postavimo jed na mizo. Pred uporabo namažite lončeni lonec od zunaj in znotraj z olivnim oljem, pustite, da se dobro napoji, nato ga operite in uporabljajte.

Kadar kupite novo emajlirano posodo, jo potopite najprej v večjo posodo z vodo.

Za pomivanje zelo umazanih steklenic priporočajo hladno vodo z zdrobljenimi jajčnimi lupinam.

Zraven štedilnika imejte vedno krožnik za odlaganje pokrovk in kuhališč. Na štedilnik ne bo umazan.

Po vsaki jedi pomijte čimprej ves pribor in vsak kos posode. Tudi če vam vzkipi mleko po štedilniku, ga takoj očistite.

Da se vam umazanija ne zaje med nohte, si pred delom namažite nohte in kožice okoli njih s kremo.

KAJ JE Z BISTRŠKIMI TABORNIKI?

Le razpadajoča kočna oborja še pričajo, da so nekateri imeli v Slovenski Bistrici dobro taborniško organizacijo. Mimoidoči zmagajo z glavo, tisti pač, ki vedo, da je to nekdanja taborniška kočna. Nevedneži se sprašujejo, kdo neki je spustil ta tih kraj na Platin, kajti ostanki pričajo, da je to nekdo vladala urejenost.

rejši, ki pa so si potem poiskali druge »hobije«, morda bolj donosne. Mladi so ostali sami, to pa je bil začetek konca.

Konferenca ZM je lansko leto poskušala pripraviti delovno akcijo, s katero bi kočno obnovili, zadnji trenutek pa so ugotovili, da bi bilo dela toliko, da mu mladi ne bi bili kos. Akcija je propadla, taborniška kočna

Bistriški taborniki so imeli lepo kočno; danes razpada in simbolično pričča, koliko smo družbeno odgovorni...

Občinska konferenca ZMS Slovenska Bistrica si je še pred dvema leti prizadevala, da bi se taborniki spet organizirali, vendar brez uspeha. Izvedeli smo, da je to organizacijo že lep pripravljeno tudi denar, da ni nikogar, ki bi ga uporabil. Dolgo je že tega, ko so tabornike vodili sta-

pa še naprej razpada.

Veliko družbenih sredstev je bilo vloženo vanjo, na tisoče prostovoljnih ur, vse pa bo uničeno zaradi malomarnosti. Je še kdo v Slovenski Bistrici, ki lahko tabornike prebudi iz nekajletnega zimskega spanja?

ZARJA TRGOVSKO PODJETJE Ormož

V NAŠIH GOSTINSKIH OBRATIH

GRAJSKI BIFE:

BIFE KLETAR:

BIFE MARKET:

in v drugih gostinskih lokalih pri Veliki Nedelji Tomažu pri Miklavžu v Središču Obrežju Kocu in v Lokavčih pri Ljutomeru boste postreženi solidno in poceni.

Priporočila se Trgovsko podjetje »Zarja« Ormož

Če hočete zaščititi slike pred prahom in pajčevnami, nalepite zadaj okrog okvira zaščitni trak, kakršnega uporabljamo pri vratih in oknih.

Prah s knjig brišemo z vlažno svilen krpico.

Madeže na ognja varnem steklu in porcelanu očistimo z nekaj kapljicami sočne kisline v vodi.

Red v omari in posod

nam pomaga v današnjem tempu življenja, ko nam je vsaka minuta dragocena, da vse hitro najdemo. Zato spravljamo vedno vse stvari na pravo mesto.

Hladilnik moramo vsak teden odtajati in očistiti. S tem prihranimo tudi precej električnega toka.

Lesen pod bo čist in svetel, če ga včasih zbrišemo s krpo, namočeno v bencinu.

OTROK PRED AVTO

V četrtek, 26. avgusta, ob 12.50 je prišlo do prometne nesreče na Ormoški cesti v Ptujju pred stanovanjsko hišo 20 med pečcem — otrokom, Fredijem Kmetcem (8 let) iz Ptujja, Ormoška c. 6, in voznikom osebnega avtomobila Vidom Gavezom iz Budine pri Ptujju. Gavez je pripeljal iz Budine. Pred

stanovanjsko št. 20 mu je na Ormoški cesti pritekel pred avtomobil 8-letni Fredi. Čeprav je voznik osebnega avtomobila močno zavil v levo, da bi se trčenju izognil, je vseeno otroka zadela s prednjim desnim blatnikom in ga zbil po cestšču. Pri nesreči je bil otrok težje telesno poškodovan in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico. -FK-

Spomin na domače dvorišče

Ni ga, ki bi pozabil, kje je živel, dokler ni odšel v svet. Domače dvorišče z vsemi njegovimi prebivalci se vsakomur vtisne neizbris-

no v spomin. Med drugim ga tudi glika domačega dvorišča pritegne k obisku doma.

FOTO: FK

Zahvala

Ob prezgodnji smrti dragega moža, očeta in starega ata

Janka Drevenška

iz Sp. Hajdine

se vsem sorodnikom, sosedom in znancem iskreno zahvaljujemo za spremstvo na zadnji poti in ker so obsuli njegov zadnji dom s prekrasnim cvetjem. Zahvaljujemo se osebnju bolnišnice v Mariboru, sodišča v Celju in kolektivu Ptujške tiskarne. Posebej se zahvaljujemo darovalcem vencev, pevcem za v srce segajoče žalostinke, društvu upokojencev in gasilskemu društvu v Hajdini ter g. duhovniku za opravljeni pogrebni obred.

Vsem še enkrat srčna hvala!

Zalujoci žena Terezija, hčerka Danica, sin Milan in Janko z družinami ter drugo sorodstva.

Hajdina, 1. septembra 1971.

Vaše zdravje

Zapleten proces prebavljanja

K prebavljanju štejemo mehansko obdelavo in kemični razkroj živil. Tako predelana živila potem vsrkajo stene črevesa. Mehanični in kemični procesi medsebojno vplivajo drug na drugega. Ti procesi so odvisni od sestave in priprave hrane. Trdo hrano najprej zgrizemo ter jo s pomočjo jezika in žvečilnega mišičja zmešamo s slino, ki vsebuje fermente, tako da nastane nekakšna kaša. Fermenti ustne slike takoj začno delovati na ogljikove hidrate. Ker pa jedi navadno le malo časa ostanejo v ustni votlini, to kemično prebavljanje v primeri z mehanskim še ni pomembno. Nastalo kašo pogoltnemo, potem pa potuje po 30 cm dolgem požiralniku s pomočjo mišic, ki se krčijo v valovih. Skozi ustje želodca vstopa masa v želodec, ki sprejme lahko 2 do 2 in pol litra mase. V želodcu pa se hrana ne prepoji takoj z želodčnim sokom, ampak se razporedi tako, da pride zadnji grizljaj vedno v sredo in šele kasneje v stik s kislim želodčnim sokom. To je pomembno zaradi prebave ogljikovih hidratov, ki se v želodcu še dalj časa razkrajajo pod vplivom sline.

Želodec sam nima nobenih fermentov, ki bi vplivali na prebavljanje ogljikovih hidratov. Tudi maščobe se razkroje bolj slabo. Zato pa v želodcu razpadejo beljakovine. Solna kislina načne beljakovinske molekule in obenem omogoča, da ferment pepsin dobro deluje.

Solna kislina in pepsin se izločata že ob samem pogledu, vonju ali misli na hrano, v še večji količini pa, če hrano zaužijemo. Izločanje želodčnega soka pospešujejo mesni izvlečki, kuhinjska sol, začimbe in alkohol.

V želodcu se mleko sesiri. Sluz varuje želodčno sluznico, da je ne bi pepsin prebavil. Navadna mešana hrana ostane v želodcu približno 4 ure, mastna hrana pa mnogo dalj. Želodčno mišičje pomika hrano naprej proti izhodu iz želodca, kjer se nahaja močna mišica — vratar, ki zapira vhod v dvanajstnik. V tankem črevesu delujejo na hrano trije sokovi: sok trebušne slinavke, črevesni sok in žolč. Vsi trije so potrebni za pravilno prebavljanje.

Črevesni sok vsebuje ce-

lo vrsto fermentov, ki so potrebni za razkroj ogljikovih hidratov in beljakovin. Črevesni sok uničuje bakterije.

Sok trebušne slinavke je najvažnejši vir prebavnih fermentov v organizmu. Vsebuje fermente, ki delujejo izredno močno na ogljikove hidrate, maščobe in beljakovine.

Žolč je rumeno zelena sluzasta tekočina, ki se izloča iz jeter in se nabira v žolčniku. Vsebuje vrsto snovi, ki se na ta način izločajo iz telesa. Fiziološke sestavine žolča: žolčne kisline, ki so nepogrešljive za prebavo in vsrkavanje maščob; barvila, ki med drugim obarvajo blato; sluz, lecitin, holesterin in razne soli.

Peristaltika, to je posebno gibanje črevesja, omogoča, da hrana potuje dalje. Tenko črevo prehaja v debelo črevo, ki ima na začetku slepo črevo. Ta ima črvasti izrastek ali slepič.

Debelo črevo je pomembno, ker vsrkava vodo in ker se tu vrši prebavljanje doslej neprebavljenih snovi — vrenje in gnitje. Ob sodelovanju obeh procesov se redko tekoča vsebina pretvori v čvrstje blato. Ves proces od zaužitja hrane do takrat, ko iztrebimo blato, traja navadno 24 ur.

Poročno darilo

Poročnih daril se nama je nabralo mnogo. Vsak sorodnik nama je prinesel to, kar mu je bilo najbolj v napoto; povečini kristalne vaze in pretirano velike kaktuse. In še mnogo drugih reči, ki mu jih je bilo žal zavreči. Stric Karel je prinesel zanimivo skulpturo opic, od katerih je dve, kot je dejal, razbil po poti. Teta Božena je prhitela s staro mačko, ki je preživljala svoje zadnje dneve. Mačko je prinesla še o pravem času, zakaj že zvečer se je poslovila od tega sveta. Nabralo se je prav tako nekaj ur, ki pa so slovesnost samo zakomplicirale, kajti od tistega trenutka dalje ni bilo mogoče več natanko ugotoviti, koliko je v resnici ura. Ko je bilo svatbe konec, sva vse predmete znosila na podstrežje.

Pred nedavnim pa sta naju na obisk povabila Halekova mladoporočena. Ker naju je dan pred tem komisija za požarno varnost opozorila, naj izprazniva podstrežje — kam pa bi z ropotijo? — sva se odločila, da svoja poročna darila razdava. Za Halekova sva izbrala skulpturo opic iz mavca. Tisti del, s katerega sta odpadli obe opici, sva uspešno restavrirala in predmet zavila v svilen papir. Žena ga je povezala še z živo modrim trakom.

Halekova sta naju že pričakovala. Ze v predsobi sva se rešila umetnine in čutila sva olajšanje. Toda samo za trenutek. Ko sva nam-

reč stala na pragu sprejemnice, se nama je zavrtelo. V fotelju je sedel stric Karel. Oni, ki nama je dal to isto skulpturo za poročno darilo.

Prisrčno naju je pozdravil. Nisva slutila, da je prijatelj Halekovih, kot ni vedel on, da sva njuna prijateljica tudi midva. Gospod Halek je postavil zavoj na mizo in pričel odvezovati trak.

»Ne, nikar!« sem vzkliknil. »Odvežite ga šele za božič!« Halekova sta se malce zmedla, toda stric Karel se ni dal zmešati.

»Samo pokukal bi,« je rekel. »Smem?«

Nasprotoval sem, da bi stric pokukal v zavoj, pa me je prepričeval, da ne bo ničesar izdal, in je šel proti mizi. Ko se je dotaknil svilenega papirja, sem ga prijel za roko. Nekaj je zagodrnjal in iz oči mu je zasijala jeza. Takoj zatem je nenavadno hitro odmotal najino poročno darilo. Na mizi je stalo krdele v vsej svoji grdoti. Halekova sta izbuljila oči. Pustil sem strica in skušal pogovor obrniti na mednarodni položaj. Toda nihče me ni poslušal. Skulptura je pritegnila vso pozornost nase. Gospa Halek je prizanesljivo zajeceljala, da sta si nekaj takega že vseskozi želela, toda gospod Halek me je prestrelil z ledenim pogledom. Zatem je nekaj časa sledil molku, na kar je stric Karel rekel:

»Dve opici manjkata!«

»Odstranil sem ju,« sta imeli lepega izraz se zlagal.

»Kakšen izraz pa... li?«

»No... ena... kako bi razmišljala... nekako ni bilo lepo... kipar ni znal izraziti...«

»Pa druga?«

»Ta druga je bila no zanič. Bolj je bila na nekakšnem plazju... Gospod Halek je gledal na nizko om... perilo. Tudi jaz... namreč na čipkastem stali dve kičasti opici... bili videti, kot da ran... ta, niti kot plazilca... bilo poročno darilo Karla.

SE BOMO UČILI LEŽE?

V zadnjem času so nile precej pozornost tve profesorja Filburja je v New Yorku vodil iskovalno skupino in skušal ugotoviti, v kakem položaju se človek ne lažje uči. Profesor Filbur trdi, da so možgani manj žanjem mnogo bolj avavljeni in zato lažje jemajo informacije. Že pred četrto stoletje evropski raziskovalci

Smo torej nazadnje ker učilnice ne opremimo udobnim ležalniki?

TEDNIK vaš lis

horoskop horoskop horoskop horosko

OVEN
od 21. marta
do 20. aprila

Nasprotniki vam nastavljajo past, v katero pa se ne boste ugovili. V zasebnem življenju se boste morali spriznati z neprijetnim položajem, ki pa ne bo dolgo trajen.

RAK
od 23. junija
do 23. julija

Upravičeno ste ponosni na svoje sposobnosti. Od prihodnosti si lahko zato obetate marsikaj. Izpolnite se vam bodo zasebne želje, v službi pa se boste morali še malce potruditi.

TEHTNICA
od 23. sept.
do 22. okt.

S pomočjo samokritičnosti se boste povzpeli še za stopnico višje. Doslej ste se, pri presojanju položaja, večkrat zmotili, zato v bodoče malce pazite. Ne bo vam škodila lepa beseda.

KOZOROG
od 21. nov.
do 20. dec.

Dali so vam proste roke izkoristite priložnost, ki vam ponuja. Pazite pa, da si ne dežujete slovesa, ki ga med znanci. Tudi obratno lahko prenehate.

BIK
od 21. aprila
do 20. maja

Teden bo poln sprememb. Ponužajo se vam priložnosti, ki jih ne kaže zanemarjati. Seveda pa morate najprej doznati, kaj bi vam najbolj ustrezalo. Ne pričakovano srečanje.

LEV
od 23. junija
do 22. avg.

Priporočljivo je, da ste kar se da previdni. To velja posebno za tisti čas, ko se nahajate v družbi, ki vam ne želi veliko dobrega. Konec tedna v naravi poiščite novih moči.

SKORPIJON
od 23. okt.
do 22. nov.

Polni ste domislje, manjka pa vam le še sredstev, s katerimi jih boste uresničili. Ne igrajte se s prijateljstvom, ker lahko zalgrate marsikaj. Bodite potrpežljivi.

VODNJAK
od 21. dec.
do 20. jan.

Pazite na svoje in partnerje. V službi bodite bolj leteli na manjše ovire, ki boste z lahkoto premagali. vam bo pomagal prijatelj, dar se povsem ne zanesite.

DVOJČKA
od 21. maja
do 22. junija

Obeta se vam miren teden, v katerem ne boste doživeli ne posebnega veselja ne posebnih skrbi. Če imate doma težave, je sedaj čas, da pokazate, kdo je gospodar v hiši.

DEVICA
od 23. avg.
do 23. sept.

Prijatelj vam ponuja pomoč, pa boste tudi brez tega načrt izpeljali do konca. Obdobje, v katerega greste, je kot ustvarjeno za ljubezen. Znebili se boste mnogih skrbi.

STRELEC
od 23. nov.
do 22. dec.

Privoščite si malo več počitka. Nikar se ne lotevajte tveganih poslov, ker vas bodo stali preveč živcev. Mnogo manj vam bo koristila lahkotna družabnost, kjer lahko srečate marsikoga.

RIBE
od 21. jan.
do 20. feb.

Porodile se vam bodo vadne želje, ki pa jih bodo hka uresničili. Lahko se jate pomoči vplivne osebe, sebnem življenju zelo doživljate. Novica o sorodniku.

Ali že veste...?

Velike farme in kmetij na splošno se v svetu modernizira, ker sicer bi vzdržale konkurenco tržišču. Krave molžejo s pomočjo električnih aparatov, molznilnih strojev, mleka pa prevažajo do mesta s celimi tovornimi kamioni. Na modernih farmah v Holandi so pred nedavnimi uvedli poseben kompliciran aparat za pregled goveda, da ta pred klanjem ugotovijo, ali je mesa in koliko loja žival. Po zatrevanju krovovnjakov, ki so ta aparat patentirali, ti pregledni živalim ne škodujejo.

Nekateri veliki možje starega veka so bili strašno slepelniki in so kot državo videli samega sebe. Spomnimo se v najnovjšem času na Ludvika XIV., francoskega kralja, ki je dejal: »Država, ki sem jaz!« V starem Rimu je rimski državni na splošno veljal za največjega poštepnika Cezarjev naslednik Avgust (od 63—14 pred n. št.). Ta cesar-imperator je postal najbogatejši človek v rimski državi. Prisvojil si je kot osebnost last celotnega sveta, ki je v tedanjem času bila žitnica rimskega cesarstva. Da se ne bo gosvorila, je prevelik grabežljivec in da je ravnal nepošteno, je kot za povračilo odstopil svoj privatni plot Iskrius v Neapeljskem zalivu, velik obsega 46 kvadratnih kilometrov.

Dandanes smo navajeni občudovati najnovejše znanosti človeškega rodu, ki stalno nekaj odkriva. Ta človeški um je nekoč odkril bogove, idealiziral svetnike in tako dalje. Skratka, današnji kakor človek pred stoletji so po svojem umu kaj malo različujeta. Plod domišljije so razni miti in verovanja še danes zelo primitivnih narodov v osrednji in južni Afriki. Nekatera teh plemen hodijo še popolnoma v preteklost, poznajo primitivno orožje in so civilizacijsko na splošno na zelo nizki stopnji. Pleme afriških kancev Dahomeja si je pred stoletji zamislilo mit ali bogove, neke vrste pravilo, tudi o svojih kraljih. To pravilo je bilo, da se z umrlim kraljem mora pokopati tudi njegov prestol. Novo zbrani kralj je zato ostal brez prestola in si ga je moral priboriti tako, da je v vojnem pohodu ubil štiri sovražne vladarje, jim odsekal glave in katere je pozneje postavil na svoj prestol in je takrat postal postal popolni kralj in vladar plemena. Ko je izpolnil to dolžnost, so ga vsi brezpogojno ubogali kot suvereni svojega gospodarja.

»Reka vrtin«. Reka ljubezni ali »Romantična reka« nosi ime precej širo-

ka reka Alma, ki teče po Krimu in se izliva v Črno morje. To ime nenavadne reke spominja na čas, ko se je gospodar Krima Selim Seraj, po rodu Kozak, oženil z lepo sužnjo Mileno. Milena je bila njegova tarka in ujetnica, po rodu Norvežanka, in hčerka bogatega grofa. Po poroki je ta ujetnica sicer bila srečna, vendar jo je rodna Skandinavija vabila domov. Selim je zato ves žalosten, ker je izgubil svojo ženo, ki jo je poleg svoje divjaške narave iskreno ljubil, celih 30 let po njenem pobegu metal v reko Alma vsak dan po en cvet vrtnice, ki ga je »reka odnašala tja do Črnega morja, kjer se je njegova draga vkrcala na ladjo«. Alma velja še danes po celih 210 letih za romantično reko, ker vsi nesrečno zaljubljeni mečejo vanjo cvetje, kot je to nekoč delal veliki kozakotatarski gospodar Krima.

V staroveški in novo-veški Franciji so se dogajali in odigrali najrazličnejši zločini, zakulisane spletke in umori, za katere preprosto ljudstvo sploh ni vedelo. Na kraljevskem dvoru so se pobijali med seboj velikaši in kralji. Večina francoskih vladarjev si je s krvjo in mečem priborila prestol in krono. Kraljevske matere so zastupljale svoje prvorojene sinove, da bi lahko svoje kralje druge ali tretjerojence spravile na prestol, ker so jih veliko bolj ljubile ali zato, ker so bile slabše in so zato kot kraljice matere lahko vladale namesto svojih sinov in bile deželene kraljevske časti. Vsak najmanjši sum se je sprevrgel v smrtno obsodbo. Med osumljenimi je bila

tudi Luiza de Montmorancieux Laval, ki je bila osumljena, da je kovala zaroto proti kralju, torej proti državi. Takrat je bila stara 71 let in sum velikašev se je spremenil po stari francoski navadi v obtožbo in obsodbo na giljotino. Obglavljena je bila leta 1793, čeprav je bila v svoji starosti popolnoma gluha in slepa.

Med velike znamenitosti spada danes Kitajski zid, ki ga turisti po vsem svetu dobro poznajo. Čudesa drugih krajev in znamenitosti, čeprav mnogo bližjih od Kitajske, so nam manj znane. Tako je na primer zelo malo poznani hodnik v Bologni v Italiji, ki je bil sezidan z namenom, da povezuje mesto in cerkev svetega Luke. Ta hodnik služi zato, da v času letnih procesij iz mesta do cerkve na oddaljenem hribu ne bi ob morebitnem dežju bila premočena podoba Marije, ki jo nosijo na čelu procesije. Hodnik je dolg 3 kilometre.

V španski državljanski vojni je služilo več bataljonov, ki so se odlikovali s hrabrostjo. Izmed teh bataljonov je pa vendar bil najbolj znan tako imenovani »izgubljeni bataljon« pod imenom »Vodja Navarre«, ki ga je sestavljalo 1000 mož in se je v času omenjene državljanske vojne od leta 1833 do 1839 boril na strani Don Karlosa Burbonskega. V teh šestih letih zagrizenega bojevanja je bataljon bil 18-krat uničen do zadnjega človeka in spet 18-krat ponovno obnovljen. Zato se ga je prijel vzdevek »izgubljeni bataljon«.

Dober den bog daj no bo te mi lepo pozdroljeni!

Joj, še gnes mi po vūhah polke no valčki brnijo. Vete, bija sen na ptujsken feštivali. Jebal ga na motkin štij, toti anšambli, ki so prišli iz cele Slovenije pa še iz zamejstva, so tak igrali, ke me je ta mali prst na nogi srbeja. Pa kejko jih je bilo! Jaz neman nič prek krez to moderno glasbo, rajši pa le naše domoče hmdrata poslušam. Samo vete, skoro je zglednolo, ke z letošjega ptujskega feštivala nede nič no da de ga dež odplava. Premoj krščenj duši, v petek vūtro je tak dež lija no veter piha, ke sen misla da de sodni den grota. Navsezodjo pa so se bogec le usmili-li Ptujčanof, nebeško pipo so doj zašrajfali no je popudne že sunček sveta. Lepo vremen je ostalo vse tri dni no smo se resen luštino meli. Poleg muzikantof se mi je najbolj dopadna tisti humorist, ki je peja no še druge kozla strela poleg ansambla Miheca Dovžana. Najbolj posrečena bla je tista štima: »Pod toto goro zeleno — roste nam draginja, vsoki, ki iz štacūna pride, — na ves glos preklinja...« Joj, kak so se mu lidje smejoli, jas pa sen skoro jokati začēja. Vete to neje hec, če človek tokšne žalostne pesmi poslušša.

Ja pa še neke van moren povedati. Na feštivali so tudi nagrade tolali. Pa ne samo muzikanton pač pa tudi poslušalcon no gledalcon. Zrebalj so oštevilčene vstopnice, pravzaprav stole, na

kerih so lidje gor sedeli. Tisti, kerj so meli stojšča, seveda v toten žrebaji neso bili zajeti, zato pa se eden med žrebajon na glas začēja: »Kerj mamoj stojšča, pa mamoj pri nagradah samopostrežbo...«

Pozoba sen van povedati, ke bla na feštivali kre mene tudi moja Mica. Pa še v prvi vrsti sma sedela, saj vena vete, ke so ta bojši gostje no ta vejške žvine na bojše sedeže razporejeni. Vete, pa kak se mi je moja ta stora zrihtala. Bija »hoh« gospa tak, ke so se lahko pred njoj vse ptujske primadone skrile. Saj rečen, moja Mica se nesi po zodji modi, ki bla seveda moderna že pred stu leti, samo da se je zaj drgoč v naše cajte povrnola. Mela je dugo maksj jenko, ki so jo nekda že njena babica nosili, solne z visokimi šarami no zašnūrane do kolena... pa kaj bi van še našteva, poglednite si jo rajši enkrat na televiziji, saj jo je meja tisti televizijski kamerman skos na piki. Premoj duši: sen ba že malo lubosumen, če pa je skos samo jo filma. Jas se ali bojim, ke še lahko kokšno filmsko ponudbo za film dobi. S svojimi 99 kilami glih neje več preveč seksi, kokšno babico pa še bi lahko zašpilala.

No, pa zaj pūstimo naše domoče vže no poglednimoj rajši, kak so za številne goste skrbeli našj vrli ptujski gostinci. Pjebi, toti so se po slabo odrezali. Vsoko večer, gdo blo je kunec privedive, so takoj vse dveri doj spozaklenli, ke jin neb lačni lidje česa pojeli ali pa spili. Resen je, ke bla je vūra že pozna, malo lepše pa bi se lahko vseeno obnošali. Enih por gostiln so resen pūstli odprtih, lidje pa so si lahko kúpili samo pjačo, za pojesti pa neje bilo skoro čista nič. Zgodlo se nan je tak, ke smo štiri vūre poslušali domoče vize, potli pa še svoje želodce, kak so nan krulili. Bija bi ali že zodji cajt, ke hejan s totin feštivalon, ki se mi je letos joko dopadna, tak zlo, ke ne ven če se nemo drugo leto še jas prijava, ke mo kero zaščeka, najbrž tisto kak so reveži ob dnar prišli...

Drgačik, kak se še kaj moje? Boj no jesensko ne? Ja, zaj de se po začelo kmečko montraje no spravilo jesenskih pridelkov. Vena že tak po malen tūd: na trgotev mislite. Jas že zaj sprejeman vabija za brotev Gren samo k tistin virton, ki majo na zalogi še najmeje en polovok storega vina...

Te pa srečno no dobro se mejte. Lepo vas pozdrolja Lujs.

-FK-

TEDNIK, VAŠ LIST

Kreditna banka Ptuj

— POSLOVALNICA KIDRIČEVO

- opravlja vse kreditne in devizne posle
- odkupuje in prodaja tuje valute
- odpira devizne račune in sprejema devizne hranilne vloge občanov ter jim izdaja devizne hranilne knjižice
- opravlja vse ostale bančne posle

Varčevalce vezanih dinarskih in deviznih vlog še posebej nagraduje in jim pripravlja nagradna žrebanja. Prihodnje žrebanje bo 31. oktobra.

Hranilne vloge za Kreditno banko Ptuj sprejemajo in izplačajo tudi vse pošte v občini in Služba družbenega knjigovodstva v Ptuj in Ormožu.

V denarnih poslih se obračajte na Kreditno banko Ptuj!

Radijski program

NEDELJA, 5. septembra

4.30 Dobro jutro! — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 Z vas 5.45 EP 6.00 Jutranja kronika 6.30 EP 6.50 Za vas 7.00 Poročila 7.20 EP 7.30 Za kmezijske proizvajalce 7.50 EP 8.00 Mednarodni pristaniški koncert Portorož — Duisburg 9.30 Z orkestrom Carmen Dragon 10.00 Poročila 10.05 Se pomnite, tovariši... 10.25 Pesni borbe in dela 10.40 EP 10.45 Poslušalci čestitajo — vmes ob 11.00 Poročila 12.00 Poročila 13.00 Poročila 13.15 Obvestila in zabavna glasba 13.30 Reportaža 13.50 Domači ansambli 14.00 Poročila 14.05 Slovenske narodne 14.20 Humoreska tedna 14.30 Kitara v ritmu 15.00 Poročila 15.05 Za razvedrilo 15.50 EP 16.00 Radijska igra 16.58 Glasbena medigra 17.00 Poročila 17.05 Športno popoldne 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 »V nedejeljo zvečer« 22.00 Poročila 22.20 Plesna glasba 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Jazz 24.00 Poročila.

VSAK DAN

RAZEN V NEDELJO:

4.30 Dobro jutro! — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 Za vas 5.45 EP 6.00 Jutranja kronika 6.30 EP 6.50 Rekreativna 7.00 Poročila 7.15 EP 7.25 Radijski in TV spored 7.45 EP 8.00 Poročila.

PONEDELJEK, 6. septembra

14.00 Poročila 14.10 Skladatelj Pavel Mihelič. Jure Robežnik in Janez Gregorc 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Poje ZBOR »Srečo Kosovele« 16.00 »Vrtljak« 16.40 Orkester dunajske opere 17.00 Poročila 17.10 Glasbeno popoldne 18.00 Poročila 18.15 »Signal« 18.35 Ansambel Mojmir Sepeta 18.45 Kulturni glasbus 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Stirijske kovačice 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Lortzing: Odlomki iz opere »Divji lovec« 20.50 Od melodije do melodije 21.20 Minute z Bojanom Adamičem 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Zabavna glasba 24.00 Poročila.

TOREK, 7. septembra

14.00 Poročila 14.10 18 tednov — 18 oktetrov 14.40 »Na poti s kitaro« 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Recital pianista Marjana Fajdige 16.00 »Vrtljak« 16.40 Orkester Boston Pops 17.00 Poročila 17.10 Simfonični koncert 18.00 Poročila 18.15 V torku navsvidenje 18.45 Ansambel Atija Sossa 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Trio Franca Sušnika 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Prodajalna melodij 20.30 Radijska igra 21.50 Glasbena medigra 22.00 Poročila 22.15 Chopinov večer 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Zabavna glasba 24.00 Poročila.

SREDA, 8. septembra

14.00 Poročila 14.10 Ob lahki glasbi 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Z orkestrom Metropol 16.00 »Vrtljak« 16.40 Majhni ansambli 17.00 Poročila 17.10 Mojstri italijanske glasbe 18.00 Poročila 18.15 Išcemo popevko poletja 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Simfonični orkester 21.00 Melodije za razvedrilo 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Popevke 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 9. septembra

14.00 Poročila 14.10 Lahka glasba 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Nemške narodne pesmi 16.00 »Vrtljak« 16.40 Orkester

Kurt Edelhagen 17.00 Poročila 17.10 Po željah poslušalcev 18.00 Poročila 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana 18.30 Melodije orkestra Hans Carste 18.45 Naš podlistek 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Jožeta Kampača 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Domače pesmi 21.00 Vabimo vas na brajno vajo 21.40 Glasbeni nokturmo 22.00 Poročila 22.15 Nova glasba z onstran Atlantika 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Jazz 23.40 Zabavna glasba 24.00 Poročila.

PETEK, 10. septembra

14.00 Poročila 14.10 Partiture skladatelja Marijana Vodopivca 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Napotki za turiste 15.35 Glasbeni intermezzo 15.40 Nekaj slovenskih plesov 16.00 »Vrtljak« 16.40 Orkester Radia svobodni Berlin 17.00 Poročila 17.10 Operni koncert 18.00 Poročila 18.15 Glasbeni vsak dan 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Pavla Kosca 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Koncert »Moravskih učiteljev« 20.30 »Top-pops 13« 21.15 Oddaja o pomorščakih 22.00 Poročila 22.15 Iz logov domačih 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Jazz 24.00 Poročila.

SOBOTA, 11. septembra

14.00 Poročila 14.10 Vesela godala 14.30 Solisti Beograjske opere 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Pesmi Jugoslovanskih narodov 16.00 »Vrtljak« 16.40 Ob isti uri 17.00 Poročila 17.10 Gremo v kino 17.50 Klavir v ritmu 18.00 Poročila 18.15 Z našim orkestrom 18.45 S knjižnega trga 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Borisa Kovačiča 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Večer z napovedovalcem Edijem Mohorkom — vmes ob 20.30 Radijska igra 22.00 Poročila 22.20 Oddaja za izseljence 23.00 Poročila 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden — vmes ob 24.00 Poročila 01.00 Poročila.

Obveščamo

prebivalce naselij Dornava, Žamenci, Mezgovci in druge, da sta novozgrajeni jamborski transformatorski postaji v Žamencih in v Mezgovcih ter pripadajoča visokonapetostna električna voda pod napetostjo.

Plezanje po jamborih in drogovi in dotikanje vodnikov je nevarno za življenje.

Elektro Maribor — enota Ptuj

PRODAM flat 750 letnik 1964. Mertel, Skorba 56.

KUPIM dvobrazdni plug za ferguson. Naslov v upravi.

PODPISANA Pavla Medved, Podložje 32 preklicujem in obžalujem neresnične vesti, ki sem jih širila o Stanku Ivančiču iz Medveca 8, glede vplivne srnjaka. Zahvaljujem se mu, da je odstopil od kazenskega pregona.

GRADBENI parceli ob cesti prodam. Naslov v upravi.

KOMPLETNO spalnico prodam. Marija Pešič, Gregorčičev drevored 8.

ZAKONCA iščeta stanovanje. Naslov v upravi.

PRODAM dobro ohranjen otroški uvožen športni voziček. Vprašajte v popoldanskem času na Mariborski cesti 24.

OTROKA sprejemem v varstvo ali grem na dom. Naslov v upravi.

ELEKTRICNI štedilnik prodam. Naslov v upravi.

PRODAM nov tranzistorjski sprejemnik »iskras«. Naslov v upravi.

PRODAM travnik in listje v gozdu ob cesti. Vprašajte v Hlaponcih 12.

KAJAK in kanu z vesli, popolnoma nov, ugodno prodam. Naslov v upravi.

ZITNE SKOPE za streho prodam. Naslov v upravi.

DVA AKUMULATORJA 12 V 35 KM, skoraj nova prodam. Mirko Strucl, Njiverce 13, p. Kidričevo.

Osnovna šola Ormož

razpisuje delovno mesto čistilca za predšolsko ustanovo — vrtec Ormož.

Prijave sprejema tajništvo šole 15 dni po objavi razpisa.

NOVEM KO RAZMIŠLJATE

O NOVEM ŠOLSLEM LETU

PRIPRAVLJA

Mladinska knjiga

ZA SVOJE KUPCE

NAGRADE

Poslovalnice Mladinske knjige so bogato založene z vsem, kar potrebujejo šolarji. Obiščite jih! S kuponom, ki ga dobite ob nakupu šolskih potrebščin, se lahko udeležite nagradnega žrebanja, ki bo septembra 1971.

Zadnji rok za oddajo kupona je 25. september 1971.

5000 vabljenih nagrad vam bo olepšalo začetek šolskega leta.

III. FESTIVAL NARODNO ZABAVNE GLASBE

(Nadaljevanje s 1. strani)
»Mamica«, kar je tudi činstvo pozdravilo s svojim aplavzom.

V času, ko sta zavržena strokovni komisiji in odločeni val glasovnice občinstva v revijskem delu festivala ustvarjal prijetno razpoloženje — prvi večer ansambel Mihe Dovžana s svojim humoristom, drugi ansambel Lojzeta Slabjanca in Jano Osojnikovo in tretji večer svetovno znani ljubljanski venski oklet.

Celotni festivalski program je posnela na mariborski trak RTV Ljubljana in bodo izposojeni pripravili 8 do 12 oddaj na TV, ki se bodo izvršile v sobotah in nedeljah v gramu do konca letošnjega leta. Nekaj kvalitetnejših melodij z ansambli so posneli tudi pri različnih čilnih zgodovinskih oddajah v Ptuj, kar bo televizijski program ptujškega festivala še popestrilo.

Vreme je bilo letošnji festivalu še kar naklonjeno čeprav so nalivi v petih dneh opozorili na precejšnjo potrebo premične strehe festivalnim prostorom po vreme je tudi prispeval k udeležbi občinstva, saj je prvi večer zbralo nad dva tisoč gledalcev, drugi in tretji večer pa okoli tri tisoč, kar je tudi majhnik kolikor gledalcev lahko prikaže minoritskega samostana na sploh sprejme. Pravilno občinstvo in brezhibni potek festivala potrjuje da je III. festival uspešno so ga Ptujčani sprejeli s svojega. Zato je tudi povsem razumljivo, da so vsi ansambli poslovali s srečnim »Na svidenje pri nje leto«!

Franc P. Škerbec

NOVO O KRVNIH SKUPINAH

Od krvne skupine je odvisno, kako je človek odporen proti različnim boleznim. To odkrije je plod raziskovalnega dela sovjetskega znanstvenika W. Spizina. Njegovi trditvi so ljudje imajo krvno skupino A, so odvrženi kozam, razen oblikam levkemije, rakavi obolenjem in cirozi jeter. Skupina 0 je dala zavestno pogostnosti žledodnih človek. Najsrečnejši so ljudje s krvno skupino B, ki imajo skupino B.